Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 26 (9262). • 1988 йил 5 февраль • жума • Баҳоси 3 тийин.

• Кўклам шоширяпти

ЮҚОРИ БАҲОЛАШДИ

БЕКОБОД районидаги «Далварзин» совхозининг 3-бўлими механизатор ва ремонтчилари экиш техникасини старт чизиғига келтириб қўйганларига анча бўлди. Шунга қарамай ҳамон устахона гавжум.

— Бу йил терим техникаси ремонтига ҳам эрта киришдик, — дейди бош механик И. Акромов. — Ҳозиргача 8 та сеялка, 4 комплект борона ва бошқа машина-механизмлар яна бир бор кўрикдан ўтказилиб, комиссияга топширилмоқда. Назоратчилар ремонт сифатини юқори баҳолашди. Айниқса К. Усмонов, Х. Шералиев, С. Абдураҳмонов, С. Пирматов сингари механизаторларнинг ишлари алоҳида таъкидланди.

Бўлим устахонасида ремонтчилар учун яхши шарт-шароитлар яратиб берилган. Икки маҳал иссиқ овқат ташкил этилмоқда. Механизаторлар асосий диққат-эътиборни техникани пухта созлашга қаратмоқдалар.

У. ҚУРБОНОВ.

ҲОСИЛГА ЗАМИН

БЎКА районидаги «Партия XIX съезди» колхози деҳқонлари келгуси ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Шу кунларда хўжаликларда маҳаллий ўғит жамғариш қизғин олиб борилмоқда.

Ҳосилдорлик отряди аъзолари ҳозиргача далага 3100 тонна гўнг чиқаришди. Маҳаллий ўғит жамғаришда тракторчилардан М. Расулов, М. Бобобеков, Б. Ўриновларнинг хизмати катта бўляпти.

Т. АБДУРАИМОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленумининг қарори

ҚАЙТА ҚУРИШГА РАҲБАРЛИК ЮЗАСИДАН ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИНИНГ ҲИСОБОТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг қайта қуришга раҳбарлик юзасидан ҳисоботини тинглаб ва муҳокама қилиб, пленум шуни қайд этадики, Марказий Комитет Бюроси КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг, партия XXVII съездининг ва Марказий Комитет кейинги Пленумларининг йўл-йўриқларига мувофиқ республика учун масъулиятли даврда Ўзбекистон Компартияси барча бўғинларининг куч-ғайратларини иқтисодий ва социал тараққиётнинг етук проблемаларини ҳал этишга, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашга қаратди. Салбий ҳодисаларнинг оқибатларини тугатиш, кадрлар корпусини тозалаш, ички партиявий турмушнинг ленинча нормалари ва принципларини қайта тиклаш юзасидан муайян чора-тадбирлар амалга оширилди. Партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг иш услуби ҳамда методларига кўпроқ эътибор берила бошлади. Топширилган соҳалардаги ишларнинг аҳволи учун кадрларга нисбатан талабчанлик оширилмоқда. Ижтимоий-сиёсий турмушни демократиялаш жараёни чуқурлашмоқда. Республика экономикасида баъзи ижобий силжишлар рўй берди, социал программани активроқ амалга оширишга ёндашувлар пайдо бўла бошлади.

Шу билан бирга пленум ҳисоблайдики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси экономикани ва социал соҳани ривожлантиришда турғунлик тенденцияларидан унчалик қатъият билан халос бўлаётгани йўқ, қайта қуришга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишда туб бурилишни таъминлагани йўқ. Марказий Комитет Бюроси, секретариати маънавий муҳитни соғломлаштиришда, салбий ҳодисаларга қарши курашда охиригача изчиллик, қатъият ва муросасизлик кўрсатганлари йўқ, ўз обрўсини тўккан раҳбарларга нисбатан кўнгилчанлик ва юзхотирчилик республиканинг бошқа партия ташкилотларига ҳам ўтди. Ўртада турган вазифаларни ҳал этишга партиявий, сиёсий таъсирнинг ҳамма форма ва воситалари ишга солинмаган. Хўжалик, маданий қурилишнинг, маънавий соҳанинг ҳамма участкаларида янгиланиш сари бурилиш ҳаддан ташқари сусткашлик билан амалга оширилмоқда.

I

Марказий Комитет Бюроси, секретариати қайта қуришнинг бош сиёсий вазифаларидан бири — жамиятни янада демократиялаш вазифасини ҳал эта туриб, бу жараёнлар ҳар бир партия ташкилоти ва меҳнат коллективининг турмушида муқаррар, белгиловчи жараёнлар бўлиб қолишига ҳали ҳам эришгани йўқ. Бюро кенгайиб бораётган демократия ва ошкоралик шароитида раҳбарликнинг сиёсий усулларини эгаллашда область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига етарли ёрдам бермаяпти.

Марказий Комитет Бюроси ички партиявий демократияни ривожлантиришда муносиб намуна кўрсатмаяпти, қайта қуриш вазифаларини ҳал этишда сайлаб қўйилган активларга тузук таянмаяпти. Марказий Комитетнинг кўпгина аъзолари конкрет топшириқларни бажаришга жалб этилмаяпти, улар қарорларни ишлаб чиқишда, таклифлар тайёрлашда қатнашмаяптилар.

Кадрларнинг сайлаб қўйилиши ва ошкора кўтарилиши меҳнат коллективларига раҳбарликни мустаҳкамлашнинг ҳали ҳам таъсирчан воситаси бўлиб қолган эмас, танқид кўп жиҳатдан танлаб қилинадиган, хўшомадгўйлик тусини олмоқда, ўз фикрини ошкора айтишга, юқори раҳбарларнинг камчиликларини рўй-рост кўрсатишга журъат этган кишиларни қувғин қилиш барҳам топган эмас.

Марказий Комитет Бюроси сиёсий система ва ижтимоий ўз-ўзини бошқаришнинг барча бўғинлари актив ишлашига эриша олгани йўқ. Халқ депутатлари Советлари ўзларига бериб қўйилган ҳуқуқлар ва ваколатлардан ҳали ҳам суст фойдаланмоқдалар. Касаба союз комитетлари меҳнат коллективларининг кенгашларини тузиш, интизомни мустаҳкамлаш, меҳнат шароитларини яхшилаш, амалий социалистик мусобақани ташкил этиш масалаларини унчалик сабот ва изчиллик билан ҳал этмаяптилар. Республика халқ контроли комитети ўғирлик, қўшиб ёзиш иллатларини ва хўжасизликнинг бошқа кўринишларини тугатишда етарли даражада қатъият кўрсатмаяпти, экономикада ва социал соҳада етилган йирик проблемаларни танқидий анализ қилишдан ўзини четга олмоқда. Қайта қуриш вазифаларини амалга оширишга комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари етарли жалб этилмаяпти.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси, секретариати зиммасига ички партия ва жамоат турмушини кенг демократиялашга асосланган иш услубини активроқ ўзлаштириш, ҳамма жойда ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқид, ташаббускорлик ва ижодий изланиш вазиятини қарор топтириш ҳамда мустаҳкамлаш вазифасини юклайди.

Ишдаги коллективчилик принципи тўлиқроқ амалга оширилсин, республика партия ташкилоти олдида турган амалий вазифаларни ҳал этишда сайлаб қўйилган органлар аъзоларининг роли оширилсин. Марказий Комитет Бюросининг аъзолари ва Марказий Комитет секретарларининг улар билан мунтазам учрашувлари одат тусига киритилсин, уларнинг комитет номидан конкрет топшириқларни бажаришлари, ишларнинг аҳволини ўрганишдаги, пленумларда, бюро ва секретариат мажлисларида муҳокама қилинадиган таклифларни тайёрлашдаги, қабул этиладиган қарорларнинг бажарилишини уюштиришдаги бевосита иштироки таъминлансин.

Оммани жамият ишларини бевосита бошқаришга жалб этишга ҳар томонлама кўмаклашилсин. Улар турмуши ва фаолиятининг, республика иқтисодий ва социал тараққиётининг энг муҳим, принципиал масалалари меҳнат коллективларида кенг, ошкора муҳокама қилиниши нормага айлантирилсин. Раҳбарларни сайлаб қўйиш, кадрларни кўтаришдаги ва резервни вужудга келтиришдаги ошкоралик ҳамма жойда жорий қилинсин.

Пленум ҳисоблайдики, Марказий Комитет Бюроси Советлар, касаба союзлари, комсомол, халқ контроли органлари, бошқа жамоат ташкилотларига раҳбарликни яхшилаши, уларнинг қайта қуриш ташкилотчилари сифатидаги ролини ошириши, улар экономика ва социал соҳани бошқариш масалаларида ўзларига бериб қўйилган ҳуқуқ ва ваколатларни тўла-тўкис амалга оширишларига, омманинг ташаббуси, сиёсий активлигининг янги форма ва усулларини сабот билан қидирадиган бўлишларига интилиши зарур.

II

Пленум қайта қуриш иши учун туб иқтисодий ислоҳотнинг принципиал муҳимлигини таъкидлаб, Марказий Комитет Бюроси, республика ҳукумати, партия, совет, хўжалик органларини хўжалик юритишнинг янги усулларига ўтишга ҳар томонлама ва чуқур тайёргарлик кўришга ўз вақтида ундамаганликларини, уларга нисбатан дуруст талабчанлик қилмаганликларини, корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар экономикасини соғломлаштириш учун зарур чора-тадбирлар кўрмаганликларини таъкидлайди.

Саноатга раҳбарликни тубдан яхшилаш таъминланмади. Хўжалик раҳбарларининг фан-техника тараққиёти, ишлаб чиқаришни реконструкциялаш ва қайта қуроллантириш масалаларидаги консерватизмига ҳамиша ҳам принципиал баҳо берилмаяпти. Улардан халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳасини ривожлантириш комплекс программасининг амалга оширилиши учун муносиб жавоб талаб қилинмаяпти. Саноат ишлаб чиқаришини ўстиришнинг ўртача йиллик суръатлари пасайди, фондларнинг самарадорлиги камайишининг олди олинмади, шартномавий мажбуриятларнинг бажарилиш даражаси мамлакатдаги энг паст даражалардан бири бўлиб турибди.

Марказий Комитет Бюроси капитал қурилишда вужудга келган сусткашлик механизмини бартараф этишга эришмади. Планнинг энг муҳим кўрсаткичи — асосий фондларни ишга тушириш топшириғи бажарилмади, чала қолган қурилиш салмоғи ошмоқда. Қурилиш тармоғи коллективларида меҳнат унумдорлиги ва иш сифати ўсмаяпти, меҳнатни ташкил этишнинг янги самарали формалари ва хўжалик ҳисоби суст жорий қилинмоқда. Бинокорлик материалларининг узлуксиз етишмаслиги қурилиш-монтаж ишлари ҳажмларини ошириш йўлидаги энг катта тўсиқ бўлиб қолди. Тармоқда кадрларни тайёрлаш ва малакасини ошириш системаси йўқ.

Транспорт ташкилотларининг самарали ишлаши таъминланмади. Юкларни ташишга қилинадиган транспорт харажатлари, аввало ишлаб чиқаришнинг ҳар томонлама қисқартирилиши лозим бўлган чиқимлари эканлигидан иборат тушунча қарор топган эмас.

Марказий Комитет Бюроси партия, совет, хўжалик органларининг бутун куч-ғайратларини агросаноат комплексидаги, аввало пахтачилик ва шоликорликдаги ишларнинг аҳволини тубдан яхшилашни таъминлашга қаратиш учун тегишли чора-тадбирларни кўрмади. Республиканинг ер-сув ресурсларидан, табиий-иқтисодий имкониятларидан қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Суғориладиган ҳар гектар ернинг ҳосилдорлиги ҳаддан ташқари паст, чорвачиликни ривожлантиришнинг экстенсив характери сақланиб қолмоқда. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор формалари, айниқса, сут-товар фермаларида йўл қўйиб бўлмайдиган даражада секинлик билан жорий этилмоқда, қўйчилик орқада қолаётганлиги қаттиқ ташвиш туғдирмоқда. Механизациялашга қарши кайфиятларга муносиб баҳо берилмаяпти. Қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш, асраш ва қайта ишлаш базасини жадал ривожлантириш ва ундан самарали фойдаланиш, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш муаммолари муносиб тарзда ҳал этилмаяпти.

Марказий Комитет Бюроси социал вазифаларни ҳал қилишдаги қолоқликни бартараф этишга муваффақ бўлолмаганини пленум алоҳида ташвиш билан қайд этади. Меҳнат ресурсларидан фойдаланиш муаммоларининг ўткирлиги пасаймаяпти. Демография вазияти мураккаб бўлишига қарамай, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш суръатлари пастлигича турибди, соғлиқни сақлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Аҳолига савдо, маиший коммунал ва транспорт хизматини ташкил этишда, алоқа хизматини кўрсатишда катта камчиликлар бор. Халқ депутатлари Советларининг социал муаммолари сари қатъий бурилиш ясаш учун зарур бўлган ҳамма чора ва тадбирлар кўрилмаяпти.

Пленум Марказий Комитет Бюроси, республика ҳукумати зиммасига туб иқтисодий ислоҳот актив ўтказилишини таъминлаш, партия комитетларидан, хўжалик органлари ва уларнинг раҳбарларидан бошқарув ва хўжалик юритишнинг янги усулларига ўтилиши, социал инфраструктура, одамларнинг психологияси қайта қурилиши муносабати билан меҳнат коллективларида рўй бераётган жараёнларни кун сайин чуқур таҳлил этишни талаб қилиш вазифасини юклайди. Иқтисодий ислоҳот принципларининг бутун комплексини меҳнат коллективларининг фаолиятига амалий равишда жорий этишга ҳар томонлама кўмаклашилсин.

Кўпчилик раҳбар кадрларнинг хўжалик юритиш иқтисодий усулларини амалда қўллана олмаслиги қайта қуришга ҳалақит берувчи жиддий омил эканлиги эътиборга олиниб, Ўзбекистон ССР Министрлар Советига, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига, министрликлар ва идораларга Марказий Комитет тармоқ бўлимларининг актив иштироки билан барча кадрлар ва оммавий касб мутахассисларининг ўқувини қайта ташкил этиш, уни ҳар бир тармоқдаги, ҳар бир корхонадаги ишлаб чиқаришнинг конкрет вазифаларига ва хусусиятларига имкони борича яқинлаштириш топширилсин.

Пленум Марказий Комитет Бюроси, область, шаҳар, район партия комитетлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, министрликлар ва идоралар, область ижроия комитетлари коллектив, якка ва оилавий пудрат шароитидаги энг яхши иш тажрибасини умумлаштириб, 1988 йилдан бошлаб уни ҳамма жойда ёйиш ва жорий қилишни ташкил этишлари зарур, деб ҳисоблайди.

Бошқарув структурасини такомиллаштириш, ишлаб чиқарувчи кучларни жойлаштиришни яхшилаш, барча тармоқларни чуқур реконструкция қилиш асосида фан-техника тараққиётининг замонавий ютуқларини, структура ва инвестиция сиёсатидаги ўзгаришларни эътиборга олиб, республиканинг ишлаб чиқариш ва фан-техника имкониятларидан фойдаланиш самарадорлигини, сарфланган маблағнинг ҳар сўми ҳисобига имкони борича кўпроқ наф олишни оширишга эришилсин.

Саноат ишлаб чиқаришини жадал комплекс қайта қуроллантириш таъминлансин, бу ишлаб чиқариш жаҳондаги ва мамлакатимиздаги замонавий даражага мос келадиган маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратилсин, бу иш асосан иқтисодий ўсишнинг бош омилига айлантирилсин. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажмларини йилига ўрта ҳисобда 6,1 процент, меҳнат унумдорлигини камида 4,4 процент оширишга эришилсин. Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги Қонун амал қилиб турган бир пайтда шартномавий интизомни мустаҳкамлаш, барча турдаги ресурсларни тежаш учун очилаётган имкониятлардан тўлиқроқ фойдаланилсин.

Капитал қурилишдаги инвестиция циклини анчагина қисқартиришга эришилсин. Ишлаб чиқариш базаси изчиллик билан модернизация қилинсин, қурилиш маҳсулотлари ва конструкциялари, маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришда илғор технологияларни қўлланиш кенгайтирилсин. Қурилиш, айниқса, уй-жой қурилиши сифати ҳар томонлама оширилсин. Тармоқнинг барча бўлинмаларини коллектив пудратга ўтказиш, қурилиш комплексини бошқариш структурасини такомиллаштириш чора-тадбирлари амалга оширилсин. Қурилишдаги меҳнат унумдорлиги йилига камида 5 процент оширилиши таъминлансин.

Республика агросаноат комплексининг муттасил, жўшқин ривожланиши йўлга қўйилсин. Шу беш йилликда деҳқончилик ва чорвачиликнинг илмий асосланган системаларига, сув тежаладиган интенсив технологияларга, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг замонавий усулларига ўтиш асосан тугаллансин.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш иши кучайтирилсин, уларни реконструкциялаш 1991 йилгача асосан ниҳоясига етказилсин. Пахтачилик самарадорлигини тубдан ошириш, пахта-беда алмашлаб экишни сўзсиз жорий этиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотини сақлаш ва қайта ишлаш базасини жадал ривожлантириш таъминлансин. Корхоналарнинг ёрдамчи хўжаликлари, якка тартибдаги боғдорчилик ва полизчилик ривожлантирилсин. Беш йиллик охиригача ҳар йили пландан ташқари 130—150 минг тонна пахта етиштиришга ҳаракат қилинсин. Донли экинлар, картошка ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги, чорвачилик маҳсулдорлиги кескин оширилсин. Партия, совет ва хўжалик органларининг куч-ғайратлари республика аҳолисининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондиришга қаратилсин.

Пленум Марказий Комитет Бюросининг, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг, республика Министрлар Советининг, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг, партия, совет, хўжалик органлари ва жамоат ташкилотларининг социал соҳани ривожлантириш муаммоларига диққат-эътиборини кучайтириш зарур, деб ҳисоблайди. Меҳнатга лаёқатли аҳолининг иш билан банд бўлишини таъминлаш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар кўрилсин. Уй-жой программасини муваффақиятли ҳал қилиш учун қурилиш комплексининг ишлаб чиқариш потенциали тўла-тўкис ҳаракатга келтирилсин. Уй-жой қурилишида хўжалик усули, кооператив ва якка тартибда иморат қилиш усули кенг ривожлантирилсин ва жорий этилсин. Шу асосда ҳар йили уй-жой қурилиши планларини 15 процент ва ундан ҳам кўпроқ ошириб бажаришга эришилсин. Мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналар, поликлиникалар, маданий-маиший объектлар тармоғининг жадал ривожлантирилиши таъминлансин. Даволаш муассасаларини талабга жавоб берадиган биноларга кўчириш, уларни зарур медицина техникаси ва асбоб-

(Давоми 2-бетда).

АНИҚ ИШЛАР БИЛАН МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Илмий-техника жамиятлари VII Бутуниттифоқ съездида

Мамлакатнинг энг обрўли мутахассислари ва олимлари 24 та Бутуниттифоқ илмий-техника жамиятлари сафларига уюшганлар. Ана шу жуда катта ижодий потенциални самарали ишга тушириш, уни қайта қуришнинг кенг миқёсли вазифаларини бажаришга сафарбар этиш меҳнат коллективларига, регионлар ва халқ хўжалигининг тармоқларига конкрет илмий, ишлаб чиқариш ва социал иқтисодий проблемаларни ҳал этишда ёрдам бериш — худди ана шу масалалар илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ VII съезди делегатларининг диққат марказида турибди.

3 февраль куни съездда мунозара давом этди, бундан кўзда тутилган мақсад мамлакат жамоатчилигининг илмий-техника тараққиётига таъсирининг яна ҳам амалий формаларини ишлаб чиқишдан иборат.

Корхоналарнинг тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи пул билан таъминлашга ўтиши илмий-техника жамоатчилиги олдига янги вазифалар қўйди. Қора металлургия Бутуниттифоқ илмий-техника жамияти бошланғич ташкилотининг илмий котиби, Волгограддаги «Красний октябрь» металлургия заводининг инженери **С. В. Васильева** ана шу вазифалар қандай ҳал этилаётгани хусусида съезд минбаридан сўзлаб берди.

Съездда сўзга чиққан кўпчилик нотиқлар илмий-техника жамиятлари кенгашларининг мамлакатдаги маориф системасига яна ҳам активроқ таъсири тўғрисидаги масалани кўтариб чиқдилар. Илмий-техника жамиятлари, деди илмий-техника жамиятлари Тула область кенгашининг раиси, профессор **И. А. Смарагдов**, техника олий ўқув юртларида мутахассислар тайёрлаш масалаларини муҳокама қилиш учун энг яхши маскандир, бу ерда қизиқарли таклифлар пайдо бўлмоқда. Шу таклифларнинг бирида хўжалик шартномалари асосида бажариладиган ишлар ҳисобига ривожлантириш фондларини тўлдириб бораверишимкониятларини чекламаслик фикри илгари сурилган. Иккинчи таклиф эса техникавий таълим учун ўзига хос кредитни вужудга келтириш ғоясига тааллуқлидир. Студент биринчи курсдан тортиб, инженерликка қадар рисоладагидек ўқув даврини ўтаса, давлат унга ана шу кредит ҳақини тўлайди. Агар йигит-қиз инженер дипломини яшириб қўйиб, «мўмай пул» топиш пайида ўзини савдога урар экан, унда ўқишига кетган харажатларни давлатга қайтариб бериши керак.

Илмий-техника жамиятлари республика правлениесининг раиси, Белоруссия ССР Фанлар академиясининг вице-президенти **А. В. Степаненко** республика илмий-техника жамиятларининг фан-техника тараққиётига оид кенг кўламдаги вазифаларни ҳал этишдаги фаолияти тажрибаси хусусида гапирди.

Экономикамиз тарихида биринчи марта ислоҳот шу қадар кенг кўлам касб этмоқдаки, уни туб ислоҳот деб атаётганимиз ўринлидир, деб таъкидлади Озарбайжон ССР Госпланининг раиси, илмий-техника жамиятлари республика кенгашининг раиси **А. Н. Муталибов**. Бу жараёнга биз, шак-шубҳасиз, яна ҳам фаолроқ қўшилишимиз керак, чунки мазкур жараён корхоналарнинг барча янгиликларга чинакам ва юқоридан ҳукм ўтказилмайдиган қизиқишининг юзага чиқишига ёрдам беради. Жойлардаги илмий-техника жамиятлари ана шу имкониятдан оқилона фойдаланишлари ва илм-фанга тобора ортиб бораётган эҳтиёжга жон-дилдан пешвоз чиқишлари керак.

Халқ хўжалигимиз тараққиётининг янги шароитлари, экономикани бошқаришни қайта қуриш ва ижтимоий ҳаётни кенг демократиялаш илмий-техника жамиятларига янги имкониятлар очиб бериш билан бир қаторда мазкур жамиятлар ишига янги, яна ҳам юқорироқ талаблар қўймоқда, деб таъкидлади Бутуниттифоқ иқтисодий жамияти марказий правлениесининг раиси, СССР Нархлар давлат комитети раиси **В. С. Павлов**. Фақат планда кўзда тутилган тадбирларгина эмас, балки бу тадбирларнинг бажарилиши сифати ҳам кўнгилли жамоат ташкилотлари иши самарадорлигининг мезони бўлиши лозим. Ҳозир давлат корхонаси тўғрисидаги қонунда белгилаб берилган хўжалик юритишнинг янги принципларини амалда эгаллаб олишда меҳнат коллективларига ёрдам бериш алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Янги союз устави муҳокамасига тўхталиб, нотиқ, бу союз кўнгилли демократик ташкилот бўлиши, жамиятларнинг ўз-ўзини бошқариши ва ўзини ўзи пул билан таъминлаши, демократик централизм ва коллектив раҳбарлик принципларига амал қилишини истар эдик, деди. Союз жамиятларнинг ўрнини босмаслиги, яроқсиз маъмуриятчилик — буйруқбозлик системасига жамиятлар ишлари бўйича ўзига хос министрлик ҳам бўлмаслиги керак.

Арманистон фан-техника жамиятлари республика Совети раисининг ўринбосари **Г. А. Термартиросян** ўз нутқини фан-техника жамиятлари ишининг самарадорлигини ошириш проблемасига бағишлади. У кучлар ва маблағларни жамиятларнинг ўзига тааллуқли бўлмаган вазифаларни ҳал этишга сочиб юборилаётганлигини, эксперт ва консультатив фаолиятнинг кўламлари катта эмаслигини уларнинг ишидаги «танг жойлар» деб атади.

ВАСХНИЛ президенти **А. А. Никонов** ўз нутқини экология масалаларидан бошлади. У экологик фаровонлик тўғрисидаги ғамхўрлик — инсон фаровонлиги тўғрисидаги ғамхўрлик эканлигини таъкидлади.

(Давоми 2-бетда).

ДАВЛАТ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

Кремлда А. А. Громико раислигида давлат комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Бу мажлисда қрим татар аҳолисининг социал-маиший ва маданий талаб-эҳтиёжларини яна ҳам тўлароқ қондириш юзасидан комиссия тавсияларини амалга оширишнинг бориши тўғрисидаги ахборот муҳокама қилинди.

Ўтган давр мобайнида марказий ва маҳаллий органлар татарлар ўз она тилини ўрганишлари учун шарт-шароитлар яратиш юзасидан қўшимча тадбирлар кўришгани таъкидланди. Шу ўқув йилидан бошлаб Краснодар ўлкаси, Қрим области ва бошқа регионлардаги яна бир қанча мактабларда татар тилини ўқитиш ташкил этилди. Вақтли нашрларга ва китоб маҳсулотига бўлган талаб тўлароқ қондирилмоқда, асарлар, шу жумладан миллий авторларнинг асарларини нашр этишни кўпайтириш назарда тутилди. Татар тилида радио эшиттириш ва телевизион кўрсатувлар ҳажми кўпайтирилди. Қрим татарлар ўртасида маданиятни, бадиий ижодкорликни ривожлантириш масалалари ҳал этилмоқда.

Комиссия тегишли министрликлар ва идораларга, маҳаллий партия ва совет органларига гражданлар билдираётган истакларни кенг кўламда ҳисобга олиш асосида мазкур ишни бундан буён ҳам давом эттиришни тавсия қилди.

Мажлисда татар миллатига мансуб бўлган кишиларни ишга жойлаштириш масалаларини тартибга солишга, улар ўз истиқомат жойларини ўзгартирганларида асоссиз ғовларни бартараф этишга қаратилган тадбирларнинг қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилди. СССР Министрлар Совети барча миллатларга мансуб бўлган ва курорт зоналарига ва уларга туташ бўлган Краснодар ўлкаси ҳамда Қрим области районларига доимий яшаш учун келаётган гражданларни прописка қилиш тартибига аниқлик киритгани, гражданларнинг мамлакатдаги барча курорт районларида пропискаси шартлари яна ҳам аниқроқ белгилаб қўйилгани маълумот учун қабул қилинди.

Комиссия номига кўриб чиқилаётган масалалар хусусида совет гражданларидан фикр-мулоҳаза, таклифлар баён этилган хатлар ва телеграммалар келди. Ана шу хатларнинг характери, уларда баён этилган фактлар аҳолини интернационал ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашни янада кучайтириш, шунингдек, миллатлараро муомала маданиятини ошириш зарурлигидан далолат бериб турибди. Комиссия партия ва совет органларига тегишли топшириқлар берди.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ГРАЖДАНЛАРНИНГ ТАКЛИФЛАРИ, АРИЗА ВА ШИКОЯТЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИГА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

СССР Олий Совети Президиуми меҳнаткашларнинг мамлакатимизда умумдавлат ва маҳаллий аҳамиятга молик барча асосий масалаларни ошкора, рўй-рост ва эркин муҳокама қилиш принципига зид бўлган имзосиз туҳмат-бўҳтонларга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги истакларини назарда тутиб, **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг «Гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш тартиби тўғрисида»ги 1968 йил 12 апрелдаги Фармонининг 1980 йил 14 март Фармони таҳриридаги (СССР Олий Советининг ведомостлари, 1980 йил, № 11, 192-модда) 1-моддаси қуйидаги мазмунда бўлган учинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Гражданнинг ёзма мурожаати фамилияси, исми, отасининг исми кўрсатилиб имзоланиши ва унда таклиф, ариза ёки шикоят мазмуни баён этилишидан ташқари унинг турар-жойи, иш ёки ўқиш жойи тўғрисидаги маълумотлар бўлиши керак. Ана шу маълумотлар бўлмаган ариза ва шикоятлар имзосиз, деб эътироф этилади ва кўриб чиқилмайди».

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1988 йил 2 февраль.

ҚАЙТА ҚУРИШГА РАҲБАРЛИК ЮЗАСИДАН ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИНИНГ ҲИСОБОТИ

(Боши 1-бетда).

ускунаси билан жиҳозлаш соҳасида республикадаги мавжуд имкониятлардан мумкин қадар фойдаланиш масаласи шу йил охиригача кўриб чиқилсин. Врачларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш сифати қатъиян яхшиланиши таъминлансин. Комплекс программага мувофиқ, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва пулли хизматларни илдам ривожлантиришга ҳаракат қилинсин. Кооперативлар тузиш, якка тартибдаги меҳнат фаолиятини ривожлантириш учун ҳамма жойда шароит яратилсин. Савдо, транспорт корхоналарининг иши тубдан яхшилансин.

Табиатни муҳофаза қилиш, экология вазиятини соғломлаштириш, ноёб табиат комплексларини сақлаб қолиш ишининг аҳволи қайта кўриб чиқилсин ва бу соҳадаги иш кучайтирилсин.

III

Пленум Марказий Комитет Бюроси идеология ишига партиявий раҳбарликда туб бурилишга эришгани йўқ, деб ҳисоблайди. Шу масъулиятли соҳада жанговарлик, изчиллик, вазминлик билан ёндашиш, ғоявий-тарбиявий тадбирларнинг қайта қуриш энг муҳим муаммолари билан монандлиги етишмаяпти. Идеология кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйишда катта нуқсонларга йўл қўйилди. Оммавий-сиёсий иш, лекция пропагандаси ҳамон эскирган шакллар асири бўлиб турибди, сиёсий ва иқтисодий таълимнинг самарадорлиги паст. Интернационал тарбияда аниқ система йўқ, натижалар танқидий баҳоланмайди, миллатлараро муносабатларни такомиллаштиришга муносиб эътибор берилмаяпти. Ислом динининг, бошқа динларнинг таъсирига, диний-патриархал урф-одатларга қарши курашда ўткирлик етишмаяпти.

Жиноятчилик, қўшиб ёзишлар, кўзбўямачилик, меҳнатсиз даромадларга қарши кураш зарур қатъият билан олиб борилмаяпти, ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш юзасидан иш қониқарсиз ташкил этилган. Гражданларнинг конституцион ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, прокурор назорати суст амалга оширилмоқда.

Пленум Марказий Комитет Бюросига жамиятни демократиялаш жараёнини ва туб иқтисодий ислоҳотни идеологик жиҳатдан таъминлашни қатъий яхшилашни топширади. Идеология соҳасининг асосий участкалари синалган кадрлар билан мустаҳкамлансин. Сиёсий, тарбиявий ишнинг ҳаёт билан мустаҳкамроқ боғланишига эришилсин, бу иш ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткашга юксак ғоявий эътиқодни, маънавий-ахлоқий фазилатларни, актив ҳаётий позицияни, амалга оширилаётган ўзгартишларда зўр ғайрат билан иштирок этиш муддаосини сингдиришга бўйсундирилсин, омманинг социалистик демократия маданиятини эгаллаб олишига ёрдам берилсин.

Узоқ муддатга мўлжалланган интернационал тарбия программаси ишлаб чиқилсин, меҳнаткашларнинг, айниқса, ёшларнинг ватанпарварлик, маънавий, эстетик тарбияси масалалари билан, ёшларни СССР Қуролли Кучларида хизмат қилишга тайёрлаш билан янада изчилроқ шуғулланилсин. Ўтмиш сарқитлари, диний бидъатлар, маънавиятсизлик, социал қарамлик билан кураш яна ҳам ўткирроқ ва ҳужумкорроқ бўлсин.

Оммавий ахборот воситаларига раҳбарлик даражаси оширилсин, мазкур воситалар демократиялаш ва иқтисодий ислоҳотнинг долзарб масалаларини теранроқ ёритишларига, қайта қуришдаги илғор тажрибани кенгроқ тарғиб этишларига, ошкораликни қарор топтиришларига, воқеликни объектив акс эттиришларига, камчиликларни дадиллик билан очиб ташлашларига эришилсин.

Ижодий союзлар ва маданият муассасалари, олий ва ўрта махсус таълим ишини қайта қуриш умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ этиш юзасидан тадбирлар изчиллик билан амалга оширилсин. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида ижодкор зиёлилар билан ишлаш кенгашини тузиш мақсадга мувофиқ, деб топилсин.

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларини принципиал, партия ишига садоқатли кадрлар билан мустаҳкамлаш юзасидан иш давом эттирилсин, улар жамиятга қарши хатти-ҳаракатлар билан муросасиз кураш олиб боришларига, шахсий ибратлари билан ҳаётимизнинг барча жабҳаларида интизомни, уюшқоқликни ва тартибни мустаҳкамлаш юзасидан партия ишлаб чиққан йўлни амалга ошириш учун юксак бурч, масъулият туйғусини намоён этишларига эришилсин.

IV

Пленум Марказий Комитет Бюроси, секретариати ўз диққат-эътиборини партиявий иш услуб ва методларини такомиллаштиришнинг асосий масалаларига қаратиш, қайта қуришга раҳбарликнинг сиёсий методлари томон туб бурилиш қилишга муваффақ бўлмади, деб таъкидлайди. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилашда, амалий резервни шакллантиришда, кадрлар масаласида нуқсонларни истисно этадиган ишончли механизмни яратишда зарур қатъият кўрсатилмаяпти. Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари қайта қуриш омилларини пухта эгаллаб олишларига бюро ҳали эришгани йўқ. Илғор тажрибани умумлаштириб, партия иши практикасига жорий этишга зарур даражада аҳамият берилаётгани йўқ. КПСС Марказий Комитетининг Тошкент область партия ташкилоти тўғрисидаги қарорида партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш ишида таъкидлаб ўтган нуқсонлар секинлик билан бартараф этилмоқда.

Ўтказилаётган мажлислар ва кенгашлар, қабул қилинаётган ва сўраб олинаётган ҳужжатлар сонининг талаб этилаётганидек камайиши, Марказий Комитет аппаратининг жойлардаги жонли ташкилотчилик ишига томон кескин бурилиши содир бўлмади. Илгари бўлганидек ҳозир ҳам ижрони назорат этишда расмиятчилик ҳолларига, меҳнаткашларнинг хат ва аризаларини кўриб чиқишга юзаки муносабатда бўлиш фактларига йўл қўйилмоқда.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси зиммасига қайд этилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар кўришни, республика партия ташкилоти барча бўғинларининг куч-ғайратларини халқ хўжалигига ва кишилар тарбиясига раҳбарликнинг сиёсий методларини тезроқ эгаллаб олишга сарфлашни юклайди.

Кадрлар ишини янада такомиллаштириш юзасидан конкрет тадбирлар кўрилсин, мазкур иш мунтазам, илмий асосда олиб борилсин, бу ишдаги махфийлик ва расмиятчилик кўринишларига барҳам берилсин. 1990 йилгача кадрларнинг асосий ўзаги ва амалий резервини вужудга келтириш ниҳоясига етказилсин. Кадрлар корпуси янги кучлар, ёш ва истиқболли кадрлар билан ҳамиша тўлдириб борилсин, раҳбариятнинг изчиллигига қаттиқ риоя этилсин. Ишчи ва колхозчилар, партиясизлар, хотин-қизларни юқорироқ лавозимларга кўтариш практикаси кенгайтирилсин. Барча миллатларга мансуб кишиларнинг партия ва давлат органларидаги вакиллигига риоя қилинсин. Кадрларнинг мунтазам ўқиши ташкил этилсин. Кадрлар масаласида нуқсонларни мустасно этадиган ишончли механизм бунёд этилсин, шу мақсадларда кадрларни аттестациядан ўтказишдан, вақти-вақти билан уларнинг ҳисобот беришларидан ва улар билан суҳбатлашишдан самарали фойдаланилсин.

Кадрларнинг қайта қуришга муносабати, ўртага қўйилган вазифаларни бажаришга улар қўшаётган реал ҳисса уларга баҳо беришдаги бош мезон, деб ҳисоблансин. Ҳар қандай, лавозимда бўлишдан қатъий назар, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш йўли қатъият билан ўтказилсин. Ўз обрўсини тўкиб қўйган ва ишни барбод этган ходимларга нисбатан кўнгилчанлик ва принципсизлик фактларининг пайи қатъийлик билан қирқилсин.

Марказий Комитет Бюроси, секретариати, бўлимлари область, шаҳар ва район партия комитетлари ишини қайта қуришга алоҳида эътибор берсинлар, эскича ёндашувларни бартараф этишда, услуб ва методларни қатъий янгилашда, ўз фаолиятини омма ўртасида олиб борилаётган амалий ишга кўчиришда ёрдам берсинлар. Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлиги кўриги ҳамма ерда авж олдирилсин, ҳар бир бошланғич партия ташкилотида жўшқин иш услуби, сўз ва иш бирлиги, принципиаллик ва талабчанлик, амалий танқид ва ўз-ўзини танқид вазияти қарор топдирилсин. Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш ишига мунтазам ёндашув таъминлансин.

Марказий Комитет секретариати, бўлимлари сайлаб қўйиладиган органларнинг қайта қуришга раҳбарлиги юзасидан ҳисобот бериб ўтказилган пленумлар ва йиғилишларнинг натижаларини бир ой ичида умумлаштириб, ана шу пленумлар ва йиғилишларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш чоғида айтилган таклифлар ҳамда танқидий мулоҳазаларни амалга ошириш учун конкрет чора-тадбирлар кўрсинлар. Сайлаб қўйиладиган органларнинг ҳисоботлари якунларига кўра, энг кўп турғунлик аниқланган, иши қониқарсиз, деб топилган партия ташкилотлари алоҳида назорат остига олинсин ва уларга амалий ёрдам берилсин.

Қайта қуришни жадаллаштиришда Марказий Комитет аппаратининг потенциалидан самарали фойдаланилсин, ходимлар билимдонлик, ташаббускорлик, ишга новаторларча ёндашув руҳида тарбиялансин. Партия ташкилотларида бевосита иш олиб бориш, жойларда амалий ёрдам кўрсатиш, партия йўлини рўёбга чиқариш улар фаолиятидаги бош вазифа бўлиб қолишига эришилсин.

Пленум Марказий Комитет Бюроси ва секретариатининг аналитик, контрол ишини кучайтириш, ҳар бир партия комитети, ҳар бир коммунист коллектив орган қабул қилган қарорни ўз муддатида ва тўла ҳажмда бажаришни ҳам фарз, ҳам қарз деб биладиган вазиятни вужудга келтириш зарур, деб ҳисоблайди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми Марказий Комитет Бюроси қайта қуришнинг ҳал қилувчи босқичида етилган муаммоларни ҳеч кечиктирмай ҳал этиш, иқтисодий ва социал тараққиётнинг барча йўналишларида юксак кўрсаткичларга эришиш учун ишларни анча яхшилайди, деб ишонч билдиради. Сайлаб қўйиладиган органларнинг бўлиб ўтган ҳисоботлари КПСС XXVII съезди қарорларини бажаришда, Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олишда республика партия ташкилоти фаолиятига янги омил бахш этади.

АНИҚ ИШЛАР БИЛАН МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

ВАСХНИЛ президенти қайта қуриш давомида юзага келган агросаноат комплексидаги оилавий пудрат, интенсив меҳнат коллективлари ва бошқалар сингари янги-янги формаларнинг истиқболли эканлигини айтиб, мана шу кам сонли, бироқ юқори самарали бўғинларни техникавий жиҳатдан тегишли даражада таъминлаш зарурлигини кўрсатиб ўтди. Бу ҳам фан-техника жамиятларининг вазифаларидан биридир.

Бизларнинг ҳаммамиз фан-техника жамиятларининг фаолияти келгусида янада яхшиланишга муҳтож, деган якдил фикрдамиз, деди ўз нутқида ВЦСПС раиси **С. А. Шалаев.** Бунинг учун ҳам зарур шарт-шароит яратиш талаб этилмоқда, деб таъкидлади у. Айни шунинг учун ҳам ВЦСПС СССР илмий ва инженерлик жамиятлари союзини ташкил этиш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлайди.

Сўнгра нотиқ жамиятларнинг касаба союзлар билан баҳамжиҳат ҳаракати айниқса зарур бўлган ҳозирги шароитдаги фаолиятининг бир қанча йўналишларига тўхталиб ўтди. Фан-техника жамиятларининг бошланғич ташкилотлари, кенгашлари ва правлениелари корхоналарнинг хўжалик юритишнинг янги шароитига ўтиши билан боғлиқ ишда ўз ўрнини аниқ белгилаб олишлари, туб иқтисодий ислоҳотни амалга оширишда актив позицияни эгаллашлари зарур.

Коллектив пудратни, ички хўжалик ҳисобини жорий этиш — бугунги кунда энг муҳим жиҳатлардан биридир. ВЦСПС бултур декабрь ойида бўлиб ўтган ўз пленумида ана шу масалаларни муҳокама қилиб, ҳар бир касаба союз ташкилоти олдига бу йил барча бригадалар ва структуравий бўлинмаларни хўжалик ҳисобига ўтказиш вазифасини ўртага қўйди.

Бу ишда маъмурият ва касаба союзлари билан бир қаторда фан-техника жамиятларининг бошланғич ташкилотлари ҳам ғоят муҳим роль ўйнайдилар. Улар корхоналар барча бўғинлари хўжалик фаолиятини иқтисодий жиҳатдан ҳар томонлама таҳлил этиш, улар ишининг самарадорлигини ошириш юзасидан асослаб берилган тавсияларни, бригада ва участкаларни хўжалик ҳисобига ўтказишнинг тушунарли ва оддий формаларини ишлаб чиқиш вазифасини ўз зиммаларига олишлари мумкин бўлур эди. Қудратли интеллектуал потенциалга эга бўлган фан-техника жамиятлари хўжалик ва касаба союз органлари билан биргаликда мамлакатда шу беш йилликнинг охиригача бирорта ҳам зарар кўрадиган корхона қолмаслигига эришишдан иборат конкрет амалий вазифани ўз олдиларига қўйишлари мумкин бўлур эди.

Савдо-сотиқ Бутуниттифоқ илмий-техника жамияти бошланғич ташкилоти кенгашининг раиси, Бутуниттифоқ конъюнктура ва талабни ўрганиш илмий тадқиқот институти Қирғизистон филиали бўлимининг мудири **К. М. Мечукаева** ўз нутқида савдо соҳасини илмий ва инженерлик жиҳатдан таъминлаш масалаларини ўртага қўйди.

СССР Госплани раисининг ўринбосари **Г. Б. Строганов** съезд делегатларига фан-техника жамиятлари аъзоларининг, корхоналар новаторларининг янада кенг доирасини мамлакатда амалга оширилаётган туб иқтисодий ислоҳотнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга қай тариқа сафарбар этиш мумкинлигини биргаликда муҳокама қилишларини таклиф этди. Масалан, деди у, хўжалик ҳисоби нима эканлигини ҳамма билади, бироқ хўжалик ҳисоби асосида ўз харажатларини ўзи қоплаш ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш зарурлигини ҳали ҳамма тушуниб етмаган. Ҳали кўпчилик бунда энг муҳими — ўз ишлаб чиқариш эҳтиёжларини ва социал эҳтиёжларни қондириш, деб ҳисобламоқда. Айни вақтда миллий даромадни ўстириш, бинобарин, давлат хазинасига молиявий тушумлар тушиши ислоҳотнинг пировард мақсадидир. Хўжалик ҳисобида ишлайдиган муваққат ижодий коллективлар ҳам, шунингдек инженерлар ва олимларнинг ижодий жамоатчилик союзлари ҳам айни шу ерда қизғин ва аниқ мақсадни кўзлаб ишлашлари мумкин.

Фан-техника жамиятлари Камчатка область кенгашининг раиси, «Гипрорибпром» институти Камчатка бўлимининг директори **К. И. Назиров** ўз нутқини маҳаллий ресурслардан самарали фойдаланиш муаммосига бағишлади.

Латвия Компартияси Даугавпилс шаҳар комитетининг секретари **Э. М. Петлах** шаҳар инженерлар уйининг тажрибаси тўғрисида гапириб берди. Инженерлар уйи Даугавпилс фан-техника зиёлилари ташаббусини бирлаштирувчи ва йўналтириб турувчи чинакам марказ бўлиб қолди, деди у.

Фан-техника жамиятлари Татаристон область кенгашининг раиси, Қозон авиация институтининг профессори **А. Ф. Дрегалин** фан-техника жамиятларининг ролини ошириш тўғрисидаги ўз фикр-мулоҳазаларини ўртоқлашди.

Жамият манфаатлари инженерлик меҳнатининг обрў-эътибори оширилишини тақозо этмоқда. Биз областимизда мана шу вазиятни ўзгартиришга уриниб кўрдик, деди Харьков область касаба союзлари кенгашининг раиси **В. К. Чуб.** Энг муваффақиятли таклифлар ва ишланмаларни кўпайтириш, шунингдек илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан янада мустаҳкамроқ алоқасини ўрнатиш зарурлигини мақсад қилиб қўйган илмий-техникавий ғоялар ярмаркасини ўтказиш фикри ана шундай юзага келди. 1985 йилдан бошлаб биз учта ярмарка ўтказдик. Ярмаркада юзлаб илмий-техникавий ишлар ва жадал ҳал этишни талаб қиладиган муаммоли масалалар тақдим этилди.

Эстония ССР фан-техника жамиятлари республика кенгашининг раиси ЭССР Фанлар академияси информатика ва техникавий физика бўлимининг академик-секретари **Э. Х. Тиугу** ўз нутқида компьютер саводлилик масаласини ўртага қўйди.

Саноатдаги сингари, уй-жой ва коммунал хўжалик соҳасида ҳам илғор техника ва технологияни яратиш долзарб масаладир. Коммунал хўжалик ва маиший хизмат Бутуниттифоқ фан-техника жамияти марказий правлениесининг раиси, РСФСР уй-жой — коммунал хўжалиги министрининг ўринбосари **А. Ф. Порядин** ўз нутқида ана шуни таъкидлаб ўтди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети машинасозлик бюросининг раиси **И. С. Силаев** съезд делегатлари олдига совет экономикасининг етакчи тармоқларини интенсив изга ўтказиш юзасидан бир қанча муҳим вазифаларни ўртага қўйди. Мамлакатимиз техникаси даражасидаги жиддий қолоқликни бартараф этиш учун бизга кўп вақт ажратилмаган. Қайта қуриш суръатлари янги техника сифати билан миқдори масалалари бир вақтда ҳал этилишини талаб қилмоқда.

Сўнгра нотиқ ана шу икки томонлама вазифа ўтган икки йил давомида қандай бажарилганлигини таърифлаб берди.

Иқтисодий билимларни пропаганда қилиш — фан-техника жамиятлари фаолиятидаги устун йўналишлардан биридир, деб таъкидлади ўз нутқида академик **И. В. Горинин.** Масалан, Ленинградда фан-техника жамиятлари активлари учун семинарлар уюштирилиб, уларда юқори малакали олимлар ва мутахасислар лекциялар ўқимоқдалар ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Иқтисодий таҳлил методларига ўргатиш ҳам муҳим вазифадир. Янги техникавий ечимлар ва лойиҳаларда экономикада содир бўлаётган ўзгаришларнинг моҳияти ва замонавий техникани жорий этишга ишлаб чиқаришнинг тайёргарлик даражаси ҳисобга олиниши керак.

Мандат комиссиясининг раиси **Ю. М. Цигулев** шу комиссия докладини қилди.

Буюк Британия граждан инженерлари институтининг президенти **А. Патерсон,** Италия инженерлари миллий кенгашининг бош маслаҳатчиси **Э. Капоне,** Корея Халқ-Демократик Республикаси фан ва техника давлат комитетининг раиси, КХДР умумий фан-техника иттифоқи Марказий Комитетининг раиси **Ли Чжа Бан,** Куба архитекторлар ва қурувчи инженерлар миллий иттифоқининг раиси **Г. Педро** съезд делегатлари билан меҳмонларни табрикладилар.

Съезднинг иккинчи куни ишида КПСС Марказий Комитети секретари **Г. П. Разумовский** иштирок этди.

* * *

МОСКВА, 4 февраль. Бугун Катта Кремль саройида илмий-техника жамиятларининг VII Бутуниттифоқ съезди ўз ишини тамомлади. Новаторларнинг кўп миллионли отряди вакиллари бўлган делегатлар қайта қуриш шароитида илмий-техника жамиятларини ривожлантириш, уларнинг халқ хўжалиги барча бўғинларига қўшадиган ижодий ҳиссасини кўпайтириш йўлларини муҳокама қилишга якун ясадилар.

(ТАСС).

УЧ ҚИТЪА ЭКРАНИ

24 майдан 30 майгача Тошкентда янги регламентга кўра, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг ўнинчи халқаро кинофестивали ўтказилади. 3 февраль куни Москвада бўлиб ўтган матбуот конференциясида совет ва чет эл журналистларига ана шу ҳақда маълум қилинди.

Илк бор кўрик доирасида тўлиқ метражли бадиий фильмлар конкурси ўтказилади. Фестивалнинг бешта асосий соврини — бош соврин, кино санъатида миллий анъаналарни сақлаш ва ривожлантириш учун соврин, эркаклар ва аёллар ролини энг яхши ижро этганлик учун, энг яхши дастлабки роллар учун совринлар таъсис этилди. Совринларни жаҳон киносининг таниқли усталаридан иборат халқаро жюри топширади. Роль ижро этилмайдиган фильмларнинг информацион кўриги ва кейинги йиллардаги энг яхши совет фильмларининг ретроспектив кўриги ҳам ўтказилади.

Фестивалда кинематографиячиларнинг профессионал клуби — ПРОК-88 ишлай бошлайди. Москва кино кўриги намунасида меҳмонлар ва қатнашувчилар ҳамкасблари билан учрашадилар, Ўзбекистондаги етакчи бадиий коллективларнинг санъати билан танишадилар. Машҳур режиссёрлар, актёрлар, киношунослар «Кино ва кўп миллатли маданият анъаналари» симпозиумида иштирок этадилар.

Тошкент анжуманида Бутуниттифоқ «Совэкспортфильм» бирлашмаси ташкил этадиган кино бозори ишлайди. Совет ва чет эллик кино арбобларининг музокараларида биргаликдаги постановкаларни муҳокама қилиш мўлжалланган.

Тошкентнинг ўнинчи кино кўриги «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» анъанавий шиор остида ўтади. Фестивалдан мақсад — уч қитъа мамлакатлари кино санъатининг энг яхши асарларини оммалаштириш, улар кинематографияларини ижодий ривожлантиришга кўмаклашишдан иборат.

(ТАСС мухбири).

СОВЕТ ПЕДАГОГИГА БАҒИШЛАНАДИ

БУ ЙИЛ март ойида совет педагоги А. С. Макаренко туғилган куннинг 100 йиллиги нишонланади. Шу муносабат билан Ўзбекистонда ҳам қизғин тайёргарлик ишлари бошланди.

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти республика «Билим» жамияти билан биргаликда бу санани яхши нишонлаш учун ўз тадбирларини ишлаб чиқдилар. Тошкентдаги «Билимлар уйи»да буюк мураббийнинг ёш авлодга таълим-тарбия беришдаги бой тажрибаси, инсонийлигига бағишланган дастлабки суҳбатлар ўтказилди. Навбатдаги лекция устоз-тарбиячи ўгитларининг ҳозирги даврдаги аҳамияти, амалий ёрдамига қаратилган.

А. АЛИЕВ.

● ТОШКЕНТДАГИ «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасида 50 тоннагача юк кўтарадиган кўтарма кранлар ишлаб чиқарила бошланди. Ҳозирги пайтда корхонанинг бу янги маҳсулотини иттифоқдош республикаларимиз билан бир қаторда Ҳиндистон, Чехословакия ва ГДР каби чет эл давлатлари ҳам ҳарид қила бошладилар. Суратда: бирлашманинг илғор бригада бошлиқларидан С. Туринцев ва мастер Г. Кузнецовалар. Улар янги маҳсулотнинг сифатли ишлаб чиқарилишига катта ҳисса қўшиб келмоқдалар.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

● НОМЕРГА ХАБАР ●

«ЭНДИ БРАК МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ХОҲЛАМАЙМИЗ»

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИ КЕНГАШИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ТЎХТАТИБ ҚЎЙДИ

АНГРЕН (Тошкент области), 3 февраль. (ЎзТАГ мухбири М. Гарбузенко). Ангрендаги «Резинотехника» заводининг бутун бошли участкаси — 150 нафар ишчи меҳнат коллективи кенгашининг қарорига биноан ўз ишини тўхтатиб қўйди. Улар: «Энди брак маҳсулот чиқаришни хоҳламаймиз», деб айтмоқдалар.

— Биз ноилож қолганимиздан шундай қилганимизни тушуниб турибмиз, лекин бошқача йўлни кўрмаяпмиз, — деди кенгаш раиси, «Узбекрезинотехника» бирлашмаси директорининг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари Б. Шоюсупов. — Эҳтимол, ана шундай йўл билан ўз шартномавий мажбуриятларини бажармаётган буюртмачиларимизга таъсир ўтказармиз.

Бу кўнгилсиз ҳодиса икки йилдан бери давом этаяпти. СССР Электротехника саноати министрлигининг 6 та заводидан аккумуляторлар учун ғилофлар тайёрлаб беришга буюртма олган Ангрен резинотехника заводи бутун шу даврда шартномада кўзда тутилган 42 та босма қолип ўрнига атиги 17 та қолип олди. Ваҳоланки, буюртмачилар ғилоф ишлаб чиқариш учун босма қолиплар тайёрлаб бериши керак эди.

Натижада 150 нафар ишчи — асосан аёллар юз минглаб ғилофни қўлда елимлашга мажбур бўлмоқдалар. Энг ачинарлиси шундаки, уларнинг оғир қўл меҳнати қадрланмаяпти: тайёрланган маҳсулот ё давлат қабулидан ўтмаётир, ёки буюртмачиларнинг ўзлари қўйиб кетган назоратчилар технологияга хилоф тарзда қўлда тайёрланган маҳсулотни адолатли равишда бракка чиқармоқдалар. Шикоятлар оқими, бинобарин жарималар корхонага катта зиён келтирмоқда. Ҳолбуки, мазкур завод бир йилдан бери ўзини-ўзи пул билан таъминлаш шароитида ишламоқда.

Бундай қараганда, оғир аҳволдан чиқишнинг чораси бордек туюлади. Шерик билан тузилган шартномани бекор қилиш мумкин: чунки уларнинг бахтига аккумулятор ғилофлари давлат буюртмаси эмас. Бироқ, у ёки бу маҳсулотни тайёрловчи «бирдан-бир корхона» шартномани бекор қилишга ҳаққи йўқ, деган қандайдир қоида бор экан.

— Бу давлат корхонаси ҳақидаги қонунда айтилган ҳуқуқ қандайдир бир ғайриқонуний қоғоздан иборат бўлган, гўё «қонун кучини олган» қоидага тўқнаш келинганлигини кўрсатди, — дейди кенгаш аъзоси, бирлашма партия комитети секретари С. Кальнев. — Лекин шунга қарамай, биз ўз ҳуқуқимизни ҳимоя қилмоқчимиз. Мабодо аҳвол ўзгармаса, ғилоф ишлаб чиқарадиган цехни бекитамиз. Бизда бошқа ишларда одамлар етишмайди.

Кенгаш аъзоларининг қуйидаги фикрларига эътибор беринг-а:

— Буюртмачиларимиз бизнинг ҳисобимизга пул ишлашмоқда. Афтидан, брак қилинган ғилофларни ремонт қилиш уларга фойдали бўлса керак, чунки ана шу брак учун бизга жарима солинади-да. Хоҳлайсизми, хоҳламайсизми, — бу уларга фойдали.

— Босма қолиплар йўқлиги сабабли аёлларимиз оғир меҳнат билан шуғулланишга мажбурлар. Жуда кўп хом ашё бекордан-бекорга бракка чиқиб кетяпти, бунга энди тоқат қилиб бўлмайди.

Электрчи Н. Мартюшев, машинист Ю. Антошкин ва бошқалар худди шу мазмундаги фикрни айтишди. Кенгаш бундан буён ғилоф ишлаб чиқаришни тўхтатишни бир овоздан қўллаб-қувватлади. Ишчилар бу соҳада аҳвол тузатилгунича белгиланган маошнинг 50 процентини олиб туришга ихтиёрий равишда рози бўлишди. Лекин улар энди бундай бемаъни иш билан шуғулланмоқчи эмаслар. Зотан қайта қуриш худди ана шундай йўл тутишни тақозо этади.

Кенгаш қабул қилинган қарор ҳақида СССРнинг икки министрига: Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министри Н. В. Лемаев ва Электротехника саноати министри О. Г. Анфимовга телеграмма юборди. Ушбу мақола жўнатилаётган вақтда Ангренга буюртмачиларнинг вакиллари зудлик билан етиб келишган эди. Энди улар, ниҳоят, ҳаракатга тушиб қолишди, чоғи...

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

САҲИФА № 1 (304)

• ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН •

АМАЛИЙЛИКНИ ТАЪМИНЛАЙМИЗ

ҚАЙТА қуришнинг ҳозирги босқичида жамиятимизнинг жуда кўп кучлари ишга солинмоқда. Вазифалар ва айниқса иш кўламлари сифат жиҳатидан ўзгармоқда. Истиқболни кўзлаб ҳамма нарсага янгича ёндошилмоқда. Ҳозир жойларда халқ контроли ишини янада яхшилаш, такомиллаштириш юзасидан ҳаракатлар бўлаяпти. Биз ҳам ўз корхонамиз хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда фаолиятимизда бирмунча ўзгаришлар қиляпмиз. КПСС XXVII съезди қарори ва КПСС Марказий Комитетининг съезддан кейинги даврда бўлиб ўтган Пленумлари қарорларини изчил бажариш мақсадида халқ контроли группаси ўрнида ягона контрол комитети тузишга қарор қилдик. Хўш, у қандай бўлади?

Ҳар бир корхонада 20 атрофида, ҳатто ундан ҳам кўп жамоат ташкилотлари ва комиссиялар мавжуд. Уларнинг ҳар бири йил давомида кўплаб текширишлар ўтказишади. Ана шу текширишларнинг кўпи такрор бўлади. Чунки ҳар бирининг планида бор-да. Янгича усулда эса текширишларнинг ҳаммаси ягона контрол комитети орқали ўтказилади. Касаба союз, комсомол ташкилоти ва бошқа жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик кучаяди.

Комбинат халқ контроли группасига ҳаммаси бўлиб 94 киши бирлашган эди. Аслида 10—15 киши актив қатнашади. Аввалги қоида бўйича халқ назоратчиларининг 70 процентдан кўпи ишчилар бўлиши керак эди. У ишлайдими, ишламайдими, рўйхатдан фамилиялари ўрин оларди. Ягона контрол комитети ҳозир 28 кишидан иборат холос. Илгариги қоидадан, қоғозбозликдан воз кечиб комитетга асосан принципиал, ўз касбини пухта биладиган мутахассисларни жалб этдик.

Ягона контрол комитети ҳузурида бюро ташкил этилган. Шу билан бирга комитет қуйидаги етти сектордан иборат: маҳсулот сифати, давлат планларини бажариш, штат-молия интизомига амал қилиш; янги техника, технология ва меҳнатни ташкил этишнинг янги усулларини жорий этиш; иқтисод ва тежамкорлик, социалистик мулкни сақлаш, маданий-маиший ва меҳнатни муҳофаза қилиш; меҳнат низолари, меҳнаткашлар хатлари ва шикоятларини кўриб чиқиш; ишни ташкил этиш ва ошкоралик; иш юритиш.

Бу секторларга бошқа жамоат ташкилотлари вакиллари кирган ва уларнинг ҳисоботлари ҳар ой тинглаб борилади. Ундан ташқари ҳар бир сектор ўз мустақил планига эга.

Партия ташкилоти ҳузуридаги маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссияси ҳам ягона контрол комитети ҳисобига ўтказилди.

Дастлабки иш натижалари эса, янги усулнинг истиқболи бор эканлигини кўрсатмоқда. Ягона контрол комитети декабрь ойида корхонанинг хўжалик усули ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлашга ўтиш муносабати билан унга тайёргарлик аҳволини кўриб чиқди. Қатор камчиликлар аниқланди. Жумладан иш жойларини аттестациялаш кечиктириб юборилганлиги, бригадаларда олиб борилаётган тушунтириш ишларининг талаб даражасида бўлмаётганлиги, янги омборнинг ишга шай эмаслиги каби қатор камчиликлар кўрсатилди. Комиссия жуда чуқур анализ қилди. Бу эса ишни тезда тўғри йўлга қўйишга ижобий таъсир кўрсатди.

Ягона контрол комитети яқинда ёрдамчи хўжаликни ҳам текширди. Аниқланишича, унинг территориясида 150 дан ортиқ мевали дарахтлар, 100 тупга яқин узум, 800 квадрат метр саҳнга эга бўлган теплица бор экан. 1987 йил ёрдамчи хўжаликдан кассага бирор сўм топширилмаган. Маълум бўлишича, ёрдамчи хўжалик қаровсиз қолган. Дарахтлар парваришланмайди, ишлов берилмайди. Умуман хўжасизлик ҳукм сурган. Комиссия камчиликларга нисбатан муросасиз бўлди. Шу билан бир қаторда ёрдамчи хўжаликдан самарали фойдаланиш, корхона коллективини арзон мева-чева билан таъминлаш юзасидан маъмуриятга конкрет таклиф ва мулоҳазалар билдирилди.

Комитет 2-цехдаги технологик линиянинг қандай ишлаётганлиги ҳақидаги масалани ҳам текширди. Камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Маъмурият ана шу текшириш натижасини ўрганиб, уларни бартараф этиш юзасидан тезда тадбирлар белгилаш ва унинг якунларини маълум қилиш ҳақида буйруқ чиқарди. Бу ҳам ягона контрол комитетининг роли, эътибори ошганлигини кўрсатди.

Комитет тузилиши билан унинг ҳуқуқлари ҳам кенгайтирилди. Илгари халқ контроли комитети рейд ва текширишларнинг натижаси маъмурият, партия ташкилоти ва коллектив муҳокамасига тақдим этиш билан чегараланган бўлса, энди ўзи муҳокама этиб, жарима белгилаши, виговор, қаттиқ виговор эълон қилиши мумкин.

Янгича ишлаш муносабати билан ошкораликка алоҳида эътибор берилмоқда. Жуда кўп шикоятлар асосан квартиралар, болалар боғчаяслилари, дам олиш йўлланмаларини нотўғри тақсимлаш сабабли тушади. Албатта, сир эмас, стол ғаладонида ётиб навбат рўйхатлари баъзан ўзгариб, атайин «чалкашиб» қолиш ҳоллари ҳам бўлиб туради. Бундан буён рўйхатларга назоратчилар экранида жой берамиз. Ундан ташқари касаба союз ташкилотининг комиссиялари вақти-вақти билан ягона контрол комитети бюроси олдида ҳисоб берадилар. Унинг натижалари ҳам коллективга маълум қилиб борилади. Янги ташкил этилган радиогазета орқали эълон қилиб турилади. Шунингдек, «Ташвишли сигнал» деган варақа ҳам ташкил қилинди. У ҳар қандай камчиликларга қарши кураш воситаси бўлиб хизмат қилади. Варақада эълон қилинган танқидий таклиф ва мулоҳазалар эса вақти-вақти билан мутахассислар томонидан умумлаштирилиб борилади.

Г. КАН,
Олмалиқ мебель комбинати ягона контроль комитетининг раиси.

ЯГОНА НАЗОРАТ КОМИТЕТИ

Хўжалик ишларини назорат қилишда, керак бўлса-бўлмаса турли хил текширувларни ўтказишга ўрганиб қолганмиз. Комиссияга кечагина шу ишни текширишганини айтсангиз «планимизда бор, ҳисобот беришимиз керак», деб қўйишади. Бундай воқеа ҳар бир корхона, муассасада юз берган десак хато бўлмас.

Хўжалигимизда 143 киши, яъни колхозчиларнинг 15 проценти текширув жамоат ташкилотлари ишида қатнашаркан. Айрим кишилар ҳатто бирнеча комиссияларга аъзо.

Биз ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. Ўтган йилда керак-нокерак текширишлар учун жамоатчилар 1250 иш кунини йўқотишибди. Ахир, улар тадбирни иш вақтида ўтказишади-да. Ўтказилган текширишларнинг кўпини эса сифатли деб бўлмайди. Қизиғи шундаки, ана шу комиссиялар составида қатнашган кишиларнинг бир қисми худди шу текширувларни ўтказишга лаёқатли эмас, ташкилотчилик қобилиятлари етишмайди. Номига рўйхатларда бор, комиссиялар атрофида ўралашиб юришади.

Бундай яроқсиз иш услуби қайта қуриш даври учун бегона. Бу аҳволда фақатгина одамларни ишдан қолдириш, безор қилиш мумкин.

Ҳозир халқ контролида ишлар қайта ташкил этиляпти. Экспериментлар олиб борилляпти. Биз ҳам КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этиб, районда биринчи бўлиб ягона халқ контроли комитетини тузишга жазм қилдик. Коллектив йиғилишида муҳокама этилгач, колхоз маъмурияти, партия, касаба союз, комсомол комитети, халқ контроли группасининг қарори чиқарилди. Шу муносабат билан партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси, касаба союз комитети умумий назорат комиссияси, комсомол прожектори, халқ контроли группа ва постлари вазифалари ягона халқ контроли комитети зиммасига юклатилди.

Ҳ. НОСИРОВ,
халқ назоратчиси.
Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози.

● ЯНГИЙЎЛ пахта заводи халқ контроли комитети белгиланган план асосида мунтазам рейд ва текширишлар ўтказиб бормоқда. Уларга касаба союз ташкилоти, комсомол прожектори ва бошқа жамоат ташкилотлари активлари ҳам жалб этилаяпти.

Халқ назоратчилари, айниқса, ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг бажарилиши, шу жумладан маҳсулот сифатини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Текширув ва рейдлар натижаларининг ошкоралиги ва оммавийлиги ҳам таъминланмоқда. Ҳар галги тадбирдан сўнг уларнинг якунлари халқ контроли экранида акс эттирилаяпти.

СУРАТДА: халқ контроли группаси аъзолари (чапдан) Санобар Нишонбоева, Болтабой Саидбеков, Зоя Касьяновалар маҳсулот сифатини текширмоқдалар.

А. Зуфаров фотоси.

СОЯБОНСИЗ БЕКАТЛАР

«Янгибозор — Кавардан» маршрути Коммунистик районидаги энг серқатнов транспорт ҳаракати йўлларидан бири ҳисобланади. У «Политотдел» колхози аъзолари учун айниқса асқотади. Хўжалик раҳбарлари бир неча йилдирки, ўз территорияларидаги етти бекатга соябон қуриб беришни ваъда қиладилару, яна вақт ўтгач, унутиб юбораверадилар. Колхозчилар ёз ойлари жазирама иссиқда офтоб остида, қиш, куз, баҳор фаслларида қор, ёмғир остида автобус кутадилар.

Тўғри, ёлғон бўлмасин, икки бекатда соябон бор. Афсуски, ана шу соябонлар қўл учида қўндириб кетилган. Ёғин-сочин кунларда чакка ўтиб безор қилади.

Ҳурматли редакция, бизнинг шикоятимиз ҳақида колхозимиз раҳбарларига икки оғиз аччиқ гап айтиб қўйсангизлар. Қачонгача аҳолини ёлғон ваъда билан алдаб келишади?!

Л. МАНСУРОВ,
колхозчи.

КАССАГАМИ, КИССАГА?

ҲАМЗА районидаги 2-автопарк ҳайдовчилари билет сотишнинг янгича усулини «жорий» этишибди. Транспорт корхонасига қарашли автобусларнинг шофёрлари билетларни кабиналари бурчагига осиб қўйишади. Четдан қараб турсангиз, йўловчилар узатган пуллар касса ўрнига киссага бориб тушаверади. Ахир билет сотилмагандан кейин шундай хулоса чиқади-да.

151-маршрутни олайлик. Эрта билан автобусда одамлар кўп. Ҳайдовчи бекатларда фақат олдинги эшикни очади. Тўғри, автопарк раҳбарлари бизда ҳам план бор, пассажирлар билет олишсин-да, дейишлари мумкин. Иккита салонли, узундан-узоқ «Икарус»нинг охиридан билетга пул узатсангиз, тушгунингизча чалкашиб кетмаса ё олишга улгурасиз, ёки бекатингизгача етиб келмайди. Натижада кўпгина йўловчилар билетга пул узатишдан зада бўладилар.

Ҳайдовчилардан нега касса ишламайди, абонемент системаси жорий этилмаган, деб сўрасангиз автобусларимиз қишлоқ зонага ҳам кириб чиқади, шунинг учун эски усулга ўтиб олганмиз, дейишади. 161-маршрут аэропортдан шаҳар кўчаларидан ўтиб, авиасозлар шаҳарчаси орқали Тузель посёлкасигача боради. 151-маршрут эса Чкалов номли метро станциясидан авиасозлар шаҳарчаси орқали Лисунова номли, «Октябрь 40 йиллиги» турар-жой массивларини кесиб ўтиб, Тузель посёлкасидан қайтади. Аслида бу маршрутлар Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчиларининг қатнов йўли ҳисобга олиб тузилган. Шундай экан, шартмикан ҳар кун эрталаб ишга кетаётган ишчи-хизматчиларнинг кайфиятини бузиш, тугмача узар тўполонларга мажбур қилиш? Автопарк маъмурияти аҳолининг талабларини ҳисобга олиб йўловчилар учун қийинчилик эмас, қулайликлар туғдириши лозим. Транспортчилар тез орада жиддий чоралар белгилашлари керак. Барча йўловчиларнинг талаби шу.

М. САПАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг тингловчиси.

Янги уйда янги ремонт

ҚУВОНЧИНГИЗ чексиз. Янги уйга кўчяпсиз. Кўч-кўронингизни ортган машина квартирангиз подъезди рўпарасига келиб тўхтайди. Кабинадан тушишингиз билан нотаниш қўшнилар сизни табриклашади.

— Уй муборак, қўшнижон.

— Янги уй билан...

Кўч-кўронни жой-жойига қўйиб, йиллаб орзиқиб кутган квартирангизни ҳаяжон билан томоша қилабошлайсиз. Ваннахона томон юрасиз. Бирдан кранларга кўз ташлайсиз-у, саросимага тушиб қоласиз. Ҳар иккала кран мурвати йўқ. «Шу ҳам иш бўлибдими, эрталаб слесарни чақирсам бир зумда тўғрилаб кетади» деган хаёлга борасиз. Бироздан сўнг хотинингизнинг ташвишли овози эшитилади:

— Вой дадаси, газ плитаси ўрни-таги билан йўқ-ку!

— Ана холос,— ҳафсалангиз пир бўла бошлайди.

Болалар хонасидан ўғилчангизнинг овози келади:

— Дада, бу ёққа қаранг.

Ичкарига кириб таъбингиз яна тирриқ бўлади. Ажабо, уйнинг ярмига линолеум ёпиштирилмабди. Тутоқиб эшикка ёпишсангиз тутқичи йўқ. Ана сизга янги квартира. Албатта бу ўринда газетхон бўлган воқеами ёки ҳазилми, деб савол бериши мумкин. Бўлган воқеа. Бўлганда ҳам шаҳримизнинг қоқ ўртасида жойлашган Куйбишев райони территориясида рўй берган.

Ўтган йил районда 40 та атрофида уй фойдаланишга топширилди. Барча уйларнинг қабул актига Куйбишев район ижроия комитетининг раиси ўринбосари Аҳмаджонов бошчилигидаги давлат комиссияси қўл қўйган. Актларни район уй-жойлардан фойдаланиш тресги бошлиғи С. Мевзос ҳамда комиссиянинг бошқа аъзолари имзолашган. Ҳужжатда ҳеч қандай камчиликлар кўрсатилмай, «яхши» баҳога қабул қилинган.

Комиссия хоналарни тўлатўкис кўздан кечирганми, йўқми, билмаймизу, лекин уларнинг ўз вазифаларига совуққонлик билан муносабатда бўлганликлари аниқ. Буни қуйидаги фактлар ҳам исботлаб турибди. Текширувда қабул қилинган уйларнинг 130 квадрат метрига линолеум ётқизилмаган. Баъзи хоналарга ҳатто деразалар ҳам қўйилмаган.

Ҳам куласиз, ҳам куясиз

Эшиклар бекилса очилмайди, очилса бекилмайди. Электр ускуналари, санитария-техника жиҳозлари етишмайди. Газ плиталари комплектланмаган. Уйларга кўчишга имкон бўлмаганлиги, узоқ қаровсиз қолдирилиши натижасида, бу уйлардан тахминий ҳисоб-китобларга кўра 3,5 минг сўмликдан ортиқ жиҳозлар йўқ қилинган.

Шу ўринда яна бир савол туғилиши табиий. Шаҳарда уй-жой танқислиги яққол сезилиб турган вақтда нега тайёр уйларга оилалар вақтида киритилмайди? Бунга асосан давлат қабул комиссияси билан уй-жойлардан фойдаланиш участкаси комиссияси ўртасидаги зиддият сабабчи бўлмоқда. Чунки давлат комиссияси қабул қилган объектни ҳамиша ҳам биринчи тақдимдаёқ ЖЭУ комиссиясига топшира олмайди. Қурувчилар «Эсдалик учун» қолдирган нуқсонларни бартараф этгунча орадан талай вақт ўтиб кетаяпти. Мана, бир мисол. Луначарский шоссесининг жанубий томонида қад кўтарган 1-турар-жой биноси 1-уйсозлик комбинатининг 26-қурилиш бошқармаси қурувчилари (бошлиғи Вартазаров) томонидан бунёд этилган. Давлат комиссияси объектни ўтган йилнинг март ойида қабул қилиб олганди. 43-ЖЭУ комиссияси эса 10 апрелдаги ўзининг протоколида бу уй қурилишида бажарилмай қолган 36 камчиликни қайд этди. Шоссенинг шу томонида жойлашган 2-турар-жой биноси июнь ойида қабул қилинган бўлишига қарамай, унга оилалар бир ой кечикиб киришди. Чунки участка комиссияси бу уйнинг квартираларида қатор нуқсонлар борлигини аниқлади. Ҳатто айрим уйларнинг томи ҳам яхши ёпилмаган. Шу ердаги 5- ва 6-уйлар март ойида фойдаланишга топширилган эди. Уларда ҳам бирқанча камчиликлар борлиги сабабли квартираларга одамлар анча кеч кўчиб киришди. Баъзан бундай зиддиятларнинг бутун оғирлиги оилалар зиммасига тушмоқда. Бундай «бахтга» муяссар бўлганлар ҳали янги уйга кўчиб кирмай туриб, жорий ремонтни бошлаб юборишяпти. Бу кимнинг фойдаси-ю, кимнинг зиёни? Ҳанузгача, Куйбишев район ижроия комитети ҳузуридаги Давлат комиссияси аъзоларини бу савол қизиқтирмай келарди. Шунинг учун ҳам улар «қўлдан кетгунча, эгасига етгунча» қабилида иш тутишарди. Яқинда шаҳар халқ контроли комитети бу масала билан қизиқиб оранн очиқ қилди ва айбдорларни тегишли «мукофотлар» билан тақдирлашга мажбур бўлди.

М. КОМИЛЖОНОВ.

Область халқ контроли комитетида

ОШХОНАЛАРДА БЕТАРТИБЛИК

ХАЛҚ контроли комитети йиғилишида область ва Тошкент шаҳар халқ маорифи, ҳунар-техника таълими, умумий овқатланиш, савдо, соғлиқни сақлаш, матлубот жамияти бошқарма ва бўлимларининг айби билан қатор шаҳар ва районлардаги мактабгача тарбия муассасаларида мактаб ва ҳунар-техника билим юртларида умумий овқатланиш, медицина хизмати қониқарсиз аҳволда қолаётганлиги ва у мактаб ислоҳоти талабларига жавоб бермаётганлиги қайд этилди.

1062 мактаб ва 94 ҳунар-техника билим юртининг 150 тасидан кўпида ошхона умуман йўқ. 413 мактабда эса ошхоналар мослаштирилган биноларга жойлаштирилган. 132 мактабгача тарбия муассасаларининг ошхоналари ҳам носоз бинолардадир. 241 мактабгача тарбия муассасаларининг ошхоналари мутлақо қониқарсиз аҳволда.

Область ва шаҳар умумий овқатланиш бошқармалари раҳбарлари етарли назорат ўрнатмаганликлари учун ошхоналарда бетартиблик ҳукм сурмоқда. Жойларда энг оддий нарсалар, ҳаттоки идиш-товоқ, умивальниклар ҳам етишмайди.

Умумий овқатланиш корхоналари ва халқ маорифи мутасаддилари мактабларда ўқувчиларнинг ёшларига қараб иссиқ овқат тайёрлаш масалалари билан умуман шуғулланмай қўйганлар.

Область матлубот жамияти, умумий овқатланиш ва савдо бошқармалари ҳунар-техника билим юртлари, мактаблар, мактабгача тарбия муассасалари ошхоналарини мунтазам равишда озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш масалаларига диққат қилмаяптилар. Айниқса Октябрь, Ҳамза, Сергели, Оҳангарон, Бекобод, Ғалаба, Оққўрғон, Калинин, Янгийўл, Тошкент, Паркент, Орджоникидзе районлари, Бекобод, Олмалиқ шаҳарларида аҳвол яхши эмас.

Умумий овқатланиш шохобчалари сон жиҳатдан кам ва айрим жойларда борлари ҳам талаб даражасида эмас.

Умумий овқатланиш корхоналари раҳбарларининг ходимларига нисбатан талабчанлик сусайтириб юборилганлиги сабабли кўп ошхоналарда тайёрланаётган овқатларнинг хиллари кам ҳамда калорияси паст бўлиб қолаяпти.

Халқ контроли комитети йиғилишида шунингдек, халқ маорифи раҳбарларининг масъулиятсизликлари туфайли мактабгача тарбия муассасалари, мактаб ва мактабгача тарбия билим юртларида медицина хизмати кўрсатиш ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги қаттиқ танқид қилинди.

Комитет йиғилишида юқорида номлари келтирилган область ва шаҳар бошқарма, бўлимларининг раҳбарлари огоҳлантирилди, шунингдек юз берган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тезда чоралар кўриш ва халқ контроли комитетига маълум қилиш топширилди.

ЯНА НОННИНГ СИФАТИ ҲАҚИДА

ОБЛАСТДАГИ нон ишлаб чиқариш корхоналарида нон пишириш технологияси қўпол равишда бузилмоқда. Бундай корхоналарда хом ашё қонун-қоидалар асосида тўғри сақланмайди. Танлаб текширилган маҳсулотларнинг 85 процентгачаси стандарт талабларига жавоб бермаганлиги учун бракка чиқарилди.

«Узхлебпром» айрим корхоналарида брак камайиш ўрнига кўпайиш ҳоллари учраяпти. Бекобод, Чирчиқ, Янгийўл нон заводларида ҳанузгача унни қопсиз ташиш йўлга қўйилмаган.

Тошкент дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасида (бошлиғи Иноятов) ун заводлари иши етарли назорат қилинмаяпти. Нон ёпиш корхоналари эса стандарт талабларидаги ун билан таъминланмайди. Бошқармага қарашли ун корхоналарида ҳанузгача донни тегирмонга тайёрлашда тозалаш ва тайёрлаш жараёнлари яхши йўлга қўйилмаган. Бекобод, Янгийўл, Тошкент шаҳридаги 3-ун заводларида аҳвол айниқса ташвишлидир.

Область матлубот жамияти (раиси Мираюпов) қишлоқ аҳолисини сифатли нон билан таъминлаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиламаяпти. Область матлубот жамиятига қарашли новвойхоналарда технология қўпол равишда бузилмоқда. Лабораториялар етарли жиҳозланмаган. Бир қатор жойларда улар мутахассислар билан тўлдирилмаган. Айрим лабораторияларда нон маҳсулотлари тайёрлашнинг норматив-техник ҳужжатлари йўқ. Ишлаб чиқарилаётган нонларнинг хили кам. Корхоналарни реконструкция қилиш, ускуналарни янгилаш чоралари кўрилмаяпти. Эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги сабабли ҳар беш линиядан бири бўш туриб қолмоқда.

Қишлоқ жойларда нон билан савдо қилишда ҳамон камчиликлар кўп. Область савдо бошқармасида (бошлиғи Холибоев) талабчанлик ниҳоятда сусайтириб юборилган. Магазинларда нон таъминотчилардан маҳсулотнинг сифатини билдирувчи ҳужжатларсиз қабул қилиниб, сараланмай сотилмоқда. Нон маҳсулотларига буюртма аҳоли эҳтиёжи ўрганилган ҳолда эмас, балки магазин мудирларининг фармойиши билан ҳал бўлаяпти. Савдо ташкилоти билан нон заводи ўртасидаги шартнома эса текширилмайди.

Халқ контроли комитети йиғилишида ана шу каби камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Қабул қилинган қарорда шаҳар ва район халқ контроли комитетлари зиммасига мавжуд текшириш натижаларини ўз мажлисларида кўриб чиқиш, уларни бартараф этиш юзасидан зарур чоралар кўриш юкланди.

ХАТЛАР МУДДАТИДА КЎРИБ ЧИҚИЛМАЯПТИ

ОБЛАСТЬ халқ контроли комитети йиғилишида Ўрта Чирчиқ район халқ контроли комитетида гражданлар хат ва шикоятларини кўриб чиқишнинг аҳволи ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Ўтган йил тушган хатларнинг 70 процентдан кўпроғи муддати ўтказиб текширилгани аниқланди. Турли масалалар юзасидан мурожаат этган ҳар беш кишининг тўрт нафарига вақтида жавоб берилмаган.

Район халқ контроли комитетининг айрим текширишларни юзаки, хатда кўрсатилган масалаларнинг моҳиятига етарли эътибор берилмаган ҳолда кўриб чиқилаётганлиги, қоидабузарликларни бартараф этиш учун конкрет чоралар кўрилмаётганлиги таъкидланди.

Халқ контроли комитети органлари вазифасига кирмайдиган хатларни текшириш, шунингдек шикоятларни айбланган мансабдор кишиларнинг ўзига юбориш ҳоллари ҳам учрамоқда.

Меҳнаткашлар хатлари ва гражданлар мурожаатидан сўнг аниқланган камчиликлар бўйича қабул қилинган қарорларни назорат қилиш талаб даражасида эмас. Кейинги вақтда бирор марта ҳам бевосита жойларга чиқиб текширилмади. Текширув натижаларининг ошкоралиги эса таъминланмаяпти.

Меҳнаткашларнинг шикоят ва мурожаатлари яхши текширилмаётганлиги сабабли гражданлар юқори партия ва совет органларига қайта мурожаат этишга мажбур бўлмоқдалар. Сўнгги икки йил ичида комитет бирор корхона, ташкилот, муассасада гражданларнинг хат ва шикоятлари билан қандай иш олиб борилаётганлигини ўрганмади.

Район халқ контроли комитети ҳузуридаги меҳнаткашлар шикоят ва таклифларини ўрганувчи бюро составн жуда кам кишидан иборат. Бунинг устига бюро суст фаолият кўрсатмоқда.

Область халқ контроли комитети қарорида юз берган камчиликлар район халқ контроли комитетининг раиси М. Маматқуловнинг меҳнаткашлар хатлари ва шикоятлари билан ишлашга эътиборни сусайтириб юборгани, бу муҳим ишни қайта қуриш чораларини кўрмаганлиги натижаси деб баҳоланди. Меҳнаткашлар шикоятлари ва таклифлари билан ишлаш штатсиз бюроси сафини кенгайтириш ҳамда фаолиятини активлаштириш чораларини кўриш топширилди.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«МОЙ ФИЛЬТРИ НЕГА ЙЎҚ?»

ГАЗЕТАНИНГ 1987 йил 16 декабрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида Тошкент шаҳрида кейинги беш-олти ой ичида «Москвич» автомашинаси учун мой фильтрлари танқис бўлиб қолганлиги танқид қилинган эди. Мақолага Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари таъминоти Давлат комитети раисининг ўринбосари Я. Т. Мўминов имзоси билан жавоб олинди. Мақола Тошкент нефть маҳсулотлари таъминоти бошқармаси мутахассислари иштирокида муҳокама қилинди, дейилади жавобда. Жойларда ўтказилган текширишлардан маълум бўлишича, «Москвич» автомашинаси учун мой фильтри камчил бўлиб қолганлиги тўғри танқид қилинган. Фактлар тасдиқланди. Мақолада ёзилганидек ҳақиқатан илгари республика моддий-техника таъминоти базасида бундай фильтрлар тўлиб ётарди. Кейинги йилларда фильтрларга шахсий автомобиль эгаларининг талаби кам бўлганлиги учун областлардаги нефть маҳсулотлари таъминоти бошқармалари бу турдаги фильтрни олишни рад этишарди. Шунга кўра улар 1987 йил учун буюртмани 1986 йилга нисбатан анча кам беришган. Оқибатда етишмовчилик юз берган. Йиғилишда ушбу бошқарма раҳбарларига аҳолининг фильтрларга бўлган эҳтиёжини етарли даражада ўрганилмаганлиги кўрсатиб ўтилди.

Юқорида кўрсатилган камчиликни бартараф этиш учун 1988 йилда шахсий автомашиналар эгаларини мой фильтрлари билан етарли миқдорда таъминлаш чора-тадбирлари белгиланди. Бу йил 1987 йилга нисбатан қарийб икки баравар кўп, яъни 190 минг дона мой фильтрларига, шу жумладан Тошкент шаҳри ва области учун 30 минг дона буюртма берилди. Мой фильтрлари билан таъминлашни назорат қилиш кучайтирилди.

АХБОРОТ
ОБЛАСТИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Шоирлар меҳнаткашлар ҳузурида

— ТАНИҚЛИ санъаткорлар ва ёзувчилар хўжалигимизда тез-тез бўлиб турищади,— дейди «Оҳангарон» совхози партия ташкилотининг секретари Файзулла Шеров.— Республикамиз ижодкор зиёлиларининг районимизга, қолаверса, хўжалигимизга ташриф буюриши меҳнаткашларимизни хурсанд қилаётир, уларни кучғайрат билан меҳнат қилишга руҳлантирмоқда.

Дарҳақиқат, яқинда бир группа ёзувчилар «Оҳангарон» совхозида бўлдилар. Шоирлардан Ғафур Ғулом мукофоти лауреати Сафар Барноев, Абдулла Шер, шоир ва хонанда Дадахон Ҳасанов ва ҳажвчи Мухтор Худойқуловлар совхоз ишчиларига янги битилган асарларидан намуналар ўқиб беришди.

А. МАҲКАМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

●

Дам олиш учун коттежлар

Сут заводи коллективи 1987 юбилей йилида барча соҳалар бўйича план топшириқларини ошириб бажарди. Муваффақиятнинг асосий омилларидан бири ишлаётганлар учун ҳар томонлама ғамхўрлик қилинаётганлигидир. Завод Сирдарё бўйидаги туристик базадан 3 та кўпхонали коттеж олди. Мазкур коттежлар цехларга бўлиб берилди. Ишчилар энди дам олиш кунларини туристик базага бориб, хушнуд ўтказишлари мумкин.

●

Хизмат тури кўпайди

«Облремстроймебельбит»га қарашли хўжалик ҳисобида ишловчи участка коллективи уй-жой қуриш ва мебелларни ремонт қилиш билан шуғулланади. Участка аҳли буюртма асосида ёғочни қайта ишлаш, майда ремонт, эшик-дераза ясаш ишларини ҳам бажаради.

Участка устахоналарида энди уй-рўзғор учун ишлатиладиган хонтахта, сандиқ, ёғоч кроватлар тайёрлаш бўйича ҳам буюртмалар қабул қилина бошланди.

А. БОБОНАЗАРОВ.
Бекобод райони

КОНКУРСДА ҚАТНАШИНГ!

«Қайта қуриш йўлида»—шиори остида энг яхши журналистик иш учун конкурс эълон қилинди

ЎЗБЕКИСТОН Журналистлар союзининг Тошкент ташкилоти ҳамда маданият ходимлари касаба союзи область комитети журналистлар фаолиятини янада активлаштириш мақсадида «Қайта қуриш йўлида» деган шиор остида энг яхши журналистик иш учун область ижодий конкурси эълон қилди.

Конкурсда область, шаҳар, район ва кўп нусхали газеталар шунингдек, Ўзбекистон ССР телевидениe ва радиоэшиттиришлар Давлат комитетининг Тошкент шаҳри ва области учун программалар тайёрловчи бош редакциялари ходимлари иштирок этадилар.

Конкурсга тақдим этилган ишлар область мисолида совет халқининг партия XXVII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини ҳаётга татбиқ қилиш юзасидан социал-иқтисодий жадаллаштириш бўйича олиб бораётган курашини, демократлаштириш ва ошкоралик, иқтисодий ислоҳот шароитларида қайта қуришнинг боришини ўзида акс эттирмоғи, юксак ғоявий-бадиий даражаси, маҳорат кўлами билан ажралиб туриши ҳамда кенг жамоатчилик эътирофига сазовор бўлиши лозим.

Конкурсга 1988 йил 1 февралдан 31 декабргача область, шаҳар, район ва кўп нусхали газеталарда чоп этилган ҳамда телевидение ва радио орқали эълон қилинган ишлар — публицистик мақолалар, лавҳалар, очерклар, интервьюлар, репортажлар ва юксак бадиий фотографиялар тақдим этилади.

Конкурсга тақдим этиладиган материаллар Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент ташкилоти правлениесига юборилиши керак (700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32, 5-хона, телефон: 33-62-61).

Область конкурсига тавсия этилажак номзод учун қуйидагилар тақдим қилинади: журналистлар бошланғич ташкилоти қарори, қисқача аннотация ва умумий баҳо, мазкур иш кенг жамоатчилик эътирофига сазовор бўлганини тасдиқловчи маълумотлар, авторнинг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган йили, партиявийлиги, иш жойи, ким бўлиб ишлаши ва ҳоказолар кўрсатилган справка.

Барча материаллар (авторлик ишлари икки нусхада, телевизион кўрсатувлар — видеолентада, радиоэшиттиришлар — магнит лентада) Ўзбекистон Жуналистлар союзининг Тошкент ташкилоти правлениесига 1989 йилнинг 31 январигача юборилади.

Конкурс материаллари жюри томонидан кўриб чиқилади. Мукофотлар Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент ташкилоти правлениеси ҳамда маданият ходимлари касаба союзи область комитети президиумлари томонидан берилади.

«Қайта қуриш йўлида» область конкурси ғолиблари учун 7 та мукофот таъсис этилади. Хусусан:

2 ТА МУКОФОТ — область газеталари, Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттиришлар Давлат комитетининг Тошкент шаҳри ва области учун программалар бош редакциялари журналистлари учун;

2 ТА МУКОФОТ — шаҳар газеталари журналистлари учун;

2 ТА МУКОФОТ — район газеталари ва район радиоси журналистлари учун;

1 ТА МУКОФОТ — кўп нусхали газеталар журналистлари учун.

«Қайта қуриш йўлида» область конкурси ғолиблари Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент ташкилоти правлениеси, маданият ходимлари касаба союзи область комитети президиумлари Фахрий ёрлиқлари ва мамлакат бўйлаб туристик саёҳат учун йўлланмалар билан тақдирланадилар.

Конкурс натижалари 1989 йил февраль ойида матбуотда эълон қилинади.

(Конкурсга қабул қилинган ишлар эгаларига қайтарилмайди).

АССАЛОМ, БУВИЖОН!

● ҲАМРОХОН буви салкам бир аср умр кўраяпти. Аниқроғи у тўқсон етти ёшга кирди. Буви ўз ҳаёт йўлини эслар экан, бошидан кечирган қийинчилик йилларини ҳам, хурсандчилик пайтларини ҳам ажиб бир хўрсиниш билан ёдга олади. Ҳа, унинг ҳаёт йўли осон бўлгани йўқ.

... Ҳамроҳоннинг ёшлик йиллари Чиноз бойларининг эшигида ўтди. Оч ва яланғоч яшади. Митти ва нозик қўллари билан пахта терарди. Кечалари эса ором олмай бойларнинг уй ишлари билан банд бўларди. Мол-ҳол, бола-чақа, овқат пишириш деган-дек... Қисқаси, унга тинчлик йўқ эди.

Улуғ Октябрь инқилоби эл қатори Ҳамрохон оиласини ҳам рўшноликка чиқарди. Унинг эри — Тешавой ака тузган дастлабки колхозга 1929 йилда Ҳамрохон биринчилардан бўлиб кирди. У эркин меҳнат гаштини сура бошлади, илғор колхозчилардан бўлди, номи эл оғзига тушди. Ҳ. Омонназарова 14 фарзанд кўрди. У шу кунларда ўз жигаргўшалари — катта ўғли, Ленин ордени нишондори Пўлатжон, инженер Аҳмаджон, Охунбобоев номли колхозда ишлаётган қизлари билан ҳақли равишда фахрланади.

Ҳамро бувининг ҳозир 52 нафар набираси, 40 нафар эвараси бор. Улар орасида турли касб соҳиблари — қурувчи, колхозчи, ўқитувчи, шифокор, тикувчи сингари кишиларни учратиш мумкин. Келинларнинг бири — Наимахон ҳам 10 боланинг волидаси — Қаҳрамон она.

Фарзандлар, набиралар, эваралар, чеваралар ҳозир «Катта опоқи»нинг атрофида парвоналар. Уни еру-кўкка ишонишмайди. Ҳамро буви ҳали бақуввват. Унинг эзгу тилаги ўзининг 100 йиллигини нишонлашдир. Ниятингизга етинг, Ҳамрохон буви!

Г. ВОГМАН.

СУРАТЛАРДА: (чапда) Ҳ. Омонназарова; буви ўз фарзандлари даврасида.

В. Майоров фотолари.

Кўргазма

БЎЛАЖАК РАССОМЛАР ИЖОДИ

Бўлажак рассом ўз ижодий ишлари билан мунтазам равишда атрофдагиларни таништириб, ютуқ ва камчиликлари ҳақида мутахассислар ҳамда санъат ихлосмандларининг фикрини билиб бориши лозим. Шунинг учун ҳам Киночилар уйида намойиш этилаётган Олий ва ўрта махсус тасвирий санъат ўқув юртлари талабалари ижодий ҳамда ўқув ишларининг 6-Республика кўргазмаси алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Мавзу, мазмун ва жанр жиҳатидан ранг-баранг бўлган дастгоҳли рангтасвир, графика, монументаль декоратив наққошлик, театр декорацияси, бадиий безакчилик санъати, халқ амалий санъатининг барча турларига оид ишларни А. Н. Островский номидаги Тошкент давлат театр-рассомчилик институти студентлари ҳамда П. Беньков номидаги Республика бадиий билим юрти, Тошкент маданий оқартув техникуми, Андижон, Наманган, Самарқанд, Жиззах, Нукус давлат санъат билим юртларининг ўқувчилари яратишган. Улар асосан курс ҳамда диплом ишларидан иборат бўлиб, таниқли мўйқалам усталари Р. Аҳмедов, Б. Бобоев, Н. Қўзибоев, Қ. Башаров, М. Саидов, В. Жмакин ва бошқа рассом-мураббийлари раҳбарлигида бажарилган.

А. Акбархўжаевнинг таниқли ўзбек ёзувчиси А. Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» романи мавзусида ишлаган график тасвирлари, А. Мароновнинг «Ўзбекистонда инқилоб» туркум литографиялари, Т. Ашуровнинг «Ҳамза Шоҳимардонда», Н. Абдусаломхўжаевнинг «Архитекторлар», Н. Имомовнинг «Ер фарзанди» каби мавзули композициялари, Б. Маҳмудовнинг «Чорвоқ» манзаралари ижодий изланишнинг самарали маҳсулидир.

Кўргазманинг халқ амалий санъатига оид намуналар жамланган қисми айниқса қизиқарли. Мураккаб нақшли панжаралар, рангдор декоратив қутичалар, турли кўринишдаги безакдор курсилар, ҳар хил уй рўзғор буюмлари ўзининг жозибаси, эстетик қимматга эга эканлиги билан томошабинлар эътиборини тортмоқда.

Б. ТОЖИЕВ.

АСОСИЙ МАСАЛА
ИНТЕРМЕДИЯ

Колхоз идорасида йиғилиш ўтказиляпти. Мажлис ҳайъатида райондан келган масъул вакил. У мажлисга раислик қилмоқда.

МАЖЛИС РАИСИ: — ...Иккинчи масала, ферма иши ҳақида яна ким гапиради? Демак, бошқа гапирувчилар йўқ. Бўлмаса, сўз — ферма мудири Савлат Саломовга!

САЛОМОВ: **(У кўпроқ залга кўзойнак тепасидан қараб гапиради)** — Ўртоқлар! Йиғилиш кун тартибига ферма ишини яхшилаш масаласи қўйилган. Мен буни аллақачон кўтармоқчи эдим. Мана, ниҳоят, ўртоқлар, бугунги мажлисимизда шу ҳақда сўзламоқчиман **(стакандан сув ичиб олади)**.

Ўртоқлар! Мендан олдин сўзга чиққанлар масаланинг моҳиятини жуда тўғри кўрсатдилар. Мен ҳам ўшалар ўрнида шундай қилган бўлардим. Фермадаги жўжалар тўғрисида гапиришди. У қачонги жўжа, ким билади: улардан қанчаси товуқ, қанчаси хўроз бўлиб чиқади? Қанчаси ўлади, ким жавоб беради бунга?!

Ҳа, ўртоқлар, бунга ҳам жавобгар одам топилиб қолар, масъулиятни сезиш керак. Қайси бир ўртоқ «жўжани кузда санаш керак», деди. Йўқ ундай эмас, кузда санасак кечикамиз, ўртоқлар! Уни эртароқ санаш керак! Тағин у киши мутахассис эмиш-а?! Ҳали танафусда жўжанинг бир кунда қанча семириши айтилмади. Тухумнинг оғирлигини билган унинг ичидан чиққан жўжанинг вазнини билмайдими?! Хўш, гўшт, гўшт деймиз, жўжа гўшт эмасми? Ахир у қип-қизил гўшт-ку!

Ўртоқлар! Кечирасизлар **(костюми чўнтагидан рўмолчасини чиқариб, пешона терини артади)**. Мен нима деяётган эдим? Ҳа, тўғри мутахассис — масъул раҳбар! Йўқ, ундай эмас! Раҳбар ундай бўлмайди. Майли, жўжа жўжалигича турсин. Йирик ва майда шохли ҳайвонга ўтайлик. Колхоздаги айрим ҳайвонларни ҳанузгача қаерга қўйишимизни билмаймиз. Хўш, туя, эшак ва чўчқада нима гуноҳ? Шохи чиқмаса, улар нима қилсин? Отларда ҳам шох йўқ-ку?! Ҳали ветврачга «майдасини майда, йиригини йирик ҳайвонларга қўшиб беринг» десам, менга қараб лабини чўччайтиради. Ахир, бу — асосий масала-ку!

МАЖЛИС РАИСИ: — Ўртоқ Саломов, ўзингизнинг ишингиз ҳақида гапиринг! Ишни эплай оласизми, йўқми?

САЛОМОВ: **(пешона терини артиб, бир-икки ясама йўталади)** — Ўртоқлар! Айрим раҳбарлар борки, қўл остидаги ҳамма одамни танийди. Айримлари ўз маҳалласидагиларни ҳам танимайди. Танимаса танимасин! Биз бошқа раҳбарларни билмаймиз, ўз раҳбарларимизни ҳурмат қилсак, бас!

МАЖЛИС РАИСИ: — Конкретроқ, ўртоқ...

САЛОМОВ:— Ҳа конкрет гапираман. Мана мажлис раиси ўртоқ, ўртоқ... Майли, гап фамилияда эмас. У кишининг вазифаси — масъулиятли вазифа. У киши шу ишда қанча ишлаяпти, озми-кўпми, обрўйи бор. Мана бугун мажлисга раис бўлиб ўтирибдилар. Агар ҳамма раҳбарлар ҳам шундай бўлганда эди, ўртоқлар... Биз ҳам раҳбар бўлганмиз. Раҳбар деган қандай бўлиши керак? Йўқ мен асосий масала ҳақида гапирмоқчиман!

МАЖЛИС РАИСИ: **(ўрнидан туради)** — Вақтингиз тамом бўлди, ўтиринг.

САЛОМОВ:— Йўқ, мен ҳали асосий масалага тўхталмоқчиман...

МАЖЛИС РАИСИ: — Бўлди, ўтиринг! Энди овозга қўямиз. «Саломов ишдан олинсин» деган таклифга қўшилганлар қўл кўтарсин! Қаршилар, бетарафлар йўқми? Йўқ!

САЛОМОВ.— Йўқ. мен асосий масала...

МАЖЛИС РАИСИ: — Ўтиринг масалангиз ҳал бўлди!..

Раҳимжон УБАЙДУЛЛАЕВ

СПОРТ

«ЧАНҒИ-88»

● БУГУН Чимён ҳамда Белдерсойда «Чанғи-88» халқаро мусобақалари бошланади. Унда иттифоқдош республикалари спортчилари билан бир қаторда Болгария, Польша, Чехословакия ҳамда руминиялик чанғичилар ҳам иштирок этишади. Белдерсойда чанғичилар тезкор тушиш бўйича ўзаро баҳс юритишади. Қолган барча мусобақалар Чимёнда ўтказилади.

— Республикамизда ушбу турнирнинг иккинчи бор ўтказилиши, — дейди Ўзбекистон ССР Давлат спорт комитети қишки спорт турлари бўлими мудири Г. Вотрин.

— Биз меҳмонларнинг бўш вақтларини мароқли ўтказиш учун бир қатор тадбирлар белгилаб қўйдик. Шу ернинг ўзида машҳур спортчилар билан учрашувлар ўтказилади, кўргазмалар ташкил қилинади. Спортчилар иштирокида конкурслар уюштирилиши мўлжалланмоқда.

Шунингдек, Чимён ён бағридаги қишки стадионда фристайл — тоғ чанғи акробатикаси учун дастлабки трамплинлар қурилди. Эндиликда спортчилар умбалоқ ошиш, мураккаб сакрашлар, турли элементлардан тузилган бутун бир композицияни парвоз пайтида ижро этиш имконига эга бўлдилар.

ДЗЮДО

● ОЛМАОТА шаҳрида бугун дзюдо бўйича СССР чемпионати бошланди. Республикамиз шарафини ҳимоя қилаётганлар сафида тошкентлик Александр Храмцовский, Шуҳрат Қосимов, Жума Ҳавасов ҳамда чирчиқлик Дмитрий Соловьевлар бор.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

● КИШИНЕВДА ўсмирлар ва қизлар ўртасида СССР биринчилиги мусобақалари бўлиб ўтди. Тошкентлик Светлана Рижнова 800 ҳамда 1500 метр масофаларга югуришда маррага биринчи бўлиб келиб, ғолиб чиқди.

СЎНГГИ СОАТДА

● ДАКАР. Ганадан Кабо-Верде республикасига учиб бораётиб, Дакарда тўхтаб ўтган ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. Ф. Рюйтель бошчилигидаги Совет парламент делегациясини сешанба куни Сенегал миллий мажлисининг биринчи вице-президенти А. Мбор Диан қабул қилди. Совет парламенти аъзолари Сенегал парламенти ташқи ишлар комиссияси раиси И. М. Ван билан ҳам суҳбатда бўлдилар.

● БОНН. Германия Федератив Республикасида меҳнат қилаётган гражданларнинг 1,5 миллионга яқини алкоголикдир, яна 2,5 миллиони эса ана шундай ҳалокат ёқасида турибди, дейилади Ғарбий Германиянинг Шимолий Рейн-Вестфалия ўлкасида эълон қилинган «Алкоголь ва иш» тадқиқотининг муаллифлари. Мамлакатда, болаларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда, ҳар йили киши бошига 11,8 литр спиртли ичимлик тўғри келади. Ана шундай хавфли ичимликка ружу қўйиш натижасида кишиларнинг соғлиғи тўхтовсиз ёмонлашибгина қолмай, у айни вақтда ишлаб чиқаришда оғир жароҳатланишларга ҳам сабаб бўлмоқда, дейилади ҳужжатда.

Ичкиликбозликдек социал зарарнинг бошқа салбий оқибатларини таъкидлаган тадқиқот муаллифлари, алкоголиклар ҳар йили мамлакат экономикасига камида 30 миллиард марка зиён келтираётганлигини уқтирдилар.

● ПРАГА. «Сополдаги шеърият» — Чехословакиянинг Брно шаҳрида жойлашган саноат эстетикаси марказида очилган кўргазма ана шундай, деб аталади. Унда намойиш этилаётган ҳайкаллар, амалий санъат асарлари, идишлар ва бошқа буюмлар санъатнинг ана шу кўҳна тури анъаналарини муваффақиятли давом эттираётган жанубий Моравия рассомларининг юксак маҳоратидан далолат беради. Брнодаги моҳир кулоллар мактаби мамлакатдаги энг яхши мактаблардан саналади. Бу фикримизни маҳаллий бадиий саноат билими юртида таълим олаётган ўқувчиларнинг кўргазмага қўйилган асарлари яққол тасдиқлайди.

● РИМ. Фаластин озодлик ташкилоти сиёсий бўлимининг мудири Фаррух Каддуми сешанба куни Римга келди. У ўзининг икки кунлик визити давомида Италиядаги сиёсий партиялар намояндалари билан, жумладан ИКП бош секретари Алессандро Натта, шунингдек Италия ташқи ишлар министри Жулио Андреотти билан учрашади.

Римдаги Фьюмичино аэропортига келиши билан баёнот берган Ф. Каддуми босиб олинган араб ерларида Исроил зўравонлигини қораловчи БМТ резолюциясига вето қўйган АҚШнинг хатти-ҳаракатларини қаттиқ танқид қилди.

Редактор ўринбосари
С. Ғ. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

АБДУЛЛА ҚАҲҲОР НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА САТИРА ТЕАТРИНИНГ

ФЕВРАЛЬ ОЙИДАГИ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

10, 13 февралда — «Насриддин афанди ва азроил». Ш. Алиев асари (икки пардали сатирик комедия).

13, 17 февралда — «Сабил қолди». Ф. Мусажонов асари. (Бир пардали сатирик комедия).

20 февралда — Ё, афанди, ё шоҳ, ё...». Азимзода асари. (икки пардали комедия).

25, 27 февралда — «Жанжал». Шукрулло асари (икки пардали комедия).

Спектакллар «Восток» клубининг биносида соат 19.00 да бошланади.

Адрес: Навоий кўчаси, 16-уй. Телефон 41-05-50.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

ШАРҚИЙ ЗОНА 2-ЛИГА КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

—5 февралда — «БИНОКОР» (Тошкент) — «ЛУЧ» (Свердловск).

18—19 февралда — «БИНОКОР» (Тошкент) — «МОТОР» (Барнаул).

Шанба ва якшанба кунлари ўйинлар соат 17.00 да, оддий кунларда — соат 18.30 да бошланади.

Справкалар учун телефонлар: 46-07-53, 46-68-77 — администратор; 46-03-12, 46-70-31 — касса.

ЎЗБЕКҚОНЦЕРТ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

5 февраль соат 19.30 да
6 февраль соат 16 ва 19.30 да
7 февраль соат 12, 16 ва 19.30 да

МОСКВА КИНОАКТЕРЛАР ТЕАТРИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН «ЎРТОҚ КИНО» ТОМОШАЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР: СССР халқ артисти Пётр ГЛЕБОВ, РСФСР халқ артистлари: Майя БУЛГАКОВА, Зинаида КИРИЕНКО, Георгий ВИЦИН, Николай РИБНИКОВ, Иван РИЖКОВ, Евгений ШУТОВ.

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: Алла ЛАРИОНОВА, Геннадий КОРОЛЬКОВ, Евгений МОРГУНОВ, Раднэр МУРАТОВ;

Артистлар: Лариса ВИККЕЛ, Нина ГОЛОВИНА, Кирилл СТОЛЯРОВ.

Театрнинг бош режиссёри — Вячеслав СПЕСИВЦЕВ.

Билетлар соат 14.00 дан бошлаб сотилади.

Коллектив бўлиб тушиш учун заявкалар қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ОИЛАЛАРНИ РСФСРНИНГ ПСКОВ, НОВГОРОД, ВОЛГОГРАД, ЧИТА ОБЛАСТЛАРИДАГИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРГА ТАШКИЛИЙ РАВИШДА КЎЧИРАДИ

Кўчиб бориш учун қарамоғида ишга яроқли камида икки аъзоси (саломатлиги жиҳатидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида меҳнат қилишга яроқли 16 дан 55 ёшгача эркаклар, 16 дан 50 ёшгача аёллар) бўлган оилаларгина расмийлаштирилади.

Ташкилий равишда жўнаб кетувчиларга ёрдам пулининг биринчи ярми, манзилга етиб бориш ва мол-мулкни ташиб олиш йўл харажатлари тўланади.

Белгиланган ерга етиб келиниши билан улар турар жой, ҳовли, иморатлари бўлган томорқа участкаси билан таъминланадилар, кўчиб борган оилаларга уй ҳайвонлари сотиб олиш учун қарз берилади. Кўчиб борганларнинг оилалари икки йил мобайнида квартира ҳақи ва саккиз йил қишлоқ хўжалиги солиқларини тўлашдан озод қилинади.

ОИЛАЛАРНИНГ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН ЖЎНАБ КЕТИШИ МЎЛЖАЛЛАНГАН:

ПСКОВ ВА НОВГОРОД ОБЛАСТЛАРИГА — 9 февралда;
ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИГА — 11 мартда;
ЧИТА ОБЛАСТИГА — 6 апрелда;
ИВАНОВО ОБЛАСТИГА — 20 май ва 10 июнда.

ҲУЖЖАТЛАРНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ ЖЎНАБ КЕТИШДАН 10 КУН АВВАЛ ТЎХТАТИЛАДИ.

Справкалар ва ҳужжатларни . расмийлаштириш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6-уй, 9-подъезд (метронинг «Космонавтлар проспекти» ёки «Ойбек» станциялари). 9-қаватли турар жой биносининг 1-қавати. Телефон 56-07-23.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Шанба ва якшанба кунлари йўловчиларнинг вақтини тежаш мақсадида «Ташсельмаш станциясида
ТОШКЕНТ-ЧИМЁН
маршрути бўйича олдиндан бориш-келиш билетини сотиб олиш кассаси
ОЧИЛДИ

Касса душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба кунлари соат 8 дан 20.00 гача ишлайди.

Тошкент область автовокзаллар ва автостанциялар бирлашмаси (телефон: 76-77-78).

Тошкент область агросаноат комитети, партия ва касаба союз ташкилотлари пахтачилик бўлимининг собиқ бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном, шахсий пенсионер

Акбар Мирқодирович МИРКОМИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан оиласи ва қариндош-уруғларига таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32

Р. 13672. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс: 64684. А. 1538. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12